

RAPPORTER

82/32

**ETABLERING OG NEDLEGGING
AV INDUSTRIBEDRIFTER**

AV
TORLEIF HAUGLAND

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY

RAPPORTER FRA STATISTISK SENTRALBYRÅ 82/32

**ETABLERING OG NEDLEGGING
AV INDUSTRIBEDRIFTER**

AV
TORLEIF HAUGLAND

STATISTISK SENTRALBYRÅ
OSLO — KONGSVINGER 1982

ISBN 82-537-1878-0
ISSN 0332-8422

FORORD

Statistisk Sentralbyrå begynte i 1980 å utarbeide statistikk for nyetablering og nedlegging av bedrifter i oljeutvinning, bergverksdrift og industri. Statistikken inngår nå i den årlige industristatistikkpublikasjonen.

I denne rapporten gjøres det greie for de datakilder, prinsipper og definisjoner statistikken bygger på. Dessuten inneholder rapporten en del tall for bruttoendringer i antall bedrifter og sysselsatte som tidligere ikke er publisert.

Arne Øien

INNHold

	Side
Figurregister	7
Tabellregister	8
Tekstdel	
1. Innledning	9
2. Sammendrag	9
3. Noen betraktninger omkring begrepene nyetablering og nedlegging	14
4. Datakildene	16
4.1. Bedrifts- og foretaksregisteret	16
4.2. Industristatistikken	18
4.3. Litt om bruk av datakildene	18
5. Tilgangs- avgangskategoriene	19
5.1. Statusgrupper	19
5.2. Tilgangs- avgangsskjemaet	20
5.3. Nyetableringer	24
5.4. Andre tilganger	27
5.5. Nedlegginger	28
5.6. Andre avganger	30
5.7. Sysselsettingstilgang og -avgang	31
6. Nærmere om utviklingen 1976 - 1980	34
6.1. Næringsutvikling	34
6.2. Utvikling etter fylke	45
6.3. Utvikling etter størrelsesgrupper	59
Referanser	65
Utkommet i serien Rapporter fra Statistisk Sentralbyrå (RAPP)	66

FIGURREGISTER

	Side
1. Tilgang og avgang av sysselsatte i oljeutvinning, bergverk og industri. 1976 - 1980	11
2. Tilgang og avgang av sysselsatte, etter konkurransetype. 1976 - 1980	13
3. Tilgangs- avgangsskjemaet	20
4. Tilganger, avganger og eksisterende bedrifter	21

TABELLREGISTER

	Side
1. Tilgang og avgang av bedrifter, etter tilgangskategori. 1976 - 1980	10
2. Tilgang og avgang av bedrifter. 1976 - 1977	22
3. Tilgang og avgang av bedrifter. 1977 - 1978	23
4. Tilgang og avgang av bedrifter. 1978 - 1979	23
5. Tilgang og avgang av bedrifter. 1979 - 1980	24
6. Nyetableringer etter etableringstype. 1976 - 1980	26
7. Nyetableringer etter foretakstype. 1976 - 1980	26
8. Nyetableringer etter størrelsesgrupper. 1976 - 1980	27
9. Andre tilganger. 1976 - 1980	28
10. Nedlegginger etter nedleggingstype. 1976 - 1980	29
11. Nedlegginger etter foretakstype. 1976 - 1980	29
12. Nedlegginger etter størrelsesgrupper. 1976 - 1980	30
13. Andre avganger. 1976 - 1980	31
14. Sysselsettingstilgang og -avgang. 1976 - 1980	33
15. Sysselsettingstilgang og -avgang. Prosent. 1976 - 1980	33
16. Nettoendring i antall sysselsatte etter tilgangs-/avgangskategorier. 1976 - 1980	33
17. Netto tilvekst av bedrifter fra 1976 til 1980, etter næringsområde og tilgangs-/avgangs- kategorier	36
18. Tilgang og avgang av bedrifter, etter næringsområde. 1976 - 1980	37
19. Nyetablerte og nedlagte bedrifter i prosent av bedrifter i alt, etter næringsområde. 1976 - 1980	39
20. Netto tilgang av sysselsatte fra 1976 til 1980, etter næringsområde og tilgangs-/avgangs- kategori	40
21. Tilgang og avgang av sysselsatte, etter næringsområde. 1976 - 1980	41
22. Tilgang og avgang av sysselsatte i prosent av sysselsatte i alt, etter næringsområde. 1976 - 1980	43
23. Tilgang og avgang av sysselsatte, etter bedriftenes konkurransetype. 1976 - 1980	44
24. Tilgang og avgang av sysselsatte i prosent av sysselsatte i alt, etter bedriftens konkur- ransetype. 1976 - 1980	45
25. Netto tilgang av bedrifter fra 1976 til 1980, etter tilgangs-/avgangskategori. Fylke	46
26. Tilgang og avgang av bedrifter, etter tilgangs-/avgangskategori. Fylke. 1976 - 1980	47
27. Nyetablerte og nedlagte bedrifter i prosent av bedrifter i alt. Fylke. 1976 - 1980	51
28. Netto tilgang av sysselsatte fra 1976 til 1980, etter tilgangs-/avgangskategori. Fylke ...	53
29. Tilgang og avgang av sysselsatte, etter tilgangs-/avgangskategori. Fylke. 1976 - 1980 ...	54
30. Tilgang og avgang av sysselsatte i prosent av sysselsatte i alt. Fylke. 1976 - 1980	57
31. Nyetablering og nedlegging av bedrifter, etter sysselsettingsgruppe. 1976 - 1980	60
32. Nyetablerte og nedlagte bedrifter i prosent av bedrifter i alt, etter sysselsettingsgruppe. 1976 - 1980	60
33. Tilgang og avgang av sysselsatte, etter sysselsettingsgruppe og tilgangs-/avgangskategori. 1976 - 1980	61
34. Tilgang og avgang av sysselsatte i prosent av sysselsatte i alt, etter sysselsettingsgruppe. 1976 - 1980	63
35. Sysselsatte, sysselsettingstilgang og sysselsettingsavgang, etter sysselsettingsgruppe. 1976 - 1980. Prosent	64
36. Nyetablering og nedlegging av enmannsbedrifter. 1976 - 1980	64

1. INNLEDNING

Det er på mange måter vanskeligere å lage statistikk for fødsler og død for bedrifter enn det er å lage tilsvarende statistikk for personer. Omfanget til en bedrift er ikke noe som er gitt fra naturens hånd. Avgrensningen til en bedriftsenhet i Statistisk Sentralbyrås bedrifts- og foretaksregister er bestemt ut fra de formål enheten skal tjene som statistisk enhet i Byråets næringsstatistikker. Bedriftens omfang vil være avhengig både av institusjonelle og produksjonsmessige forhold. Virksomhet som to eiere hver for seg driver i samme produksjonslokale, regnes som to bedrifter. Videre vil virksomhet som faller innenfor forskjellige næringer ofte deles i flere bedrifter selv om hele virksomheten foregår på et lokalt avgrenset område og drives av en eier. Ønsket om å gjøre næringene mest mulig homogene, kan derfor føre til at oppdelingen av produksjonsvirksomhet i bedrifter ikke alltid faller sammen med en vanlig oppfatning av hva en bedrift er.

I avsnitt 4 skal vi komme nærmere inn på de prinsipielle enhetsdefinisjonene som brukes i Byråets næringsstatistikker.

Hendelsene fødsler og død er også lettere å fastslå for personstatistikkens enheter enn for næringsstatistikkens. Bedrifters fødsel og død kan ikke alltid bestemmes ut fra et lite antall kvalitative endringer i produksjonsenhetens karakteristika. I hovedsak er vi imidlertid henvist til å studere endringer for de kvalitative kjennmerkene som er knyttet til enhetene i bedrifts- og foretaksregisteret. Ulike endringskombinasjoner for disse kjennemerkeverdiene vil være kandidater til å regnes som fødsel/død, eller nyetablering/nedlegging. Uttrykket kandidater brukes siden endringskombinasjoner i registerkjennmerkene ikke er tilstrekkelige betingelser for å klassifisere enheter som nyetableringer og nedlegginger. Dels fordi enhetene i bedrifts- og foretaksregisteret ikke har et tilstrekkelig nyansert sett av kjennemerker knyttet til enhetene, og dels vil det uansett være noen grensetilfeller hvor en rent skjønnsmessig må avgjøre om en står overfor nyetableringer, nedlegging eller andre typer endringer. Vi vil derfor i avsnitt 3 knytte noen kommentarer til begrepene nyetablering og nedlegging.

I avsnitt 5 vil vi presentere den praktiske framgangsmåten som er valgt for å lage statistikk for tilgang og avgang av industribedrifter. Vi vil også legge fram tall for ulike kategorier av tilganger og avganger av bedrifter for perioden 1976 - 1980, med særlig vekt på nyetableringer og nedlegginger.

I avsnitt 6 vil vi legge fram en del tall og kommentere enkelte utviklingstrekk for tilgang og avgang av bedrifter og sysselsatte fordelt etter næringer, fylker og størrelsesgrupper. Først skal vi imidlertid gi et sammendrag av utviklingstrekk i tilgang og avgang av bedrifter og sysselsatte i industrien fra 1976 til 1980. Med industrien forstås her oljeutvinning, bergverksdrift og industri når ikke annet er sagt.

2. SAMMENDRAG

Flere nyetableringer - færre nedlegginger

Antall industribedrifter sank med 545 enheter fra 1976 til 1980, da antallet var 13 837. Det har vært en klar økning i antall nyetableringer hvert år og en like klar nedgang i antall bedriftsnedlegginger i denne perioden. Antall nyetableringer steg jevnt fra 511 nyetableringer i 1977 til 632 i 1980, mens antall nedlegginger sank fra 672 i 1976 til 550 i 1979. Ser vi perioden under ett, førte nyetableringer og nedlegginger bare til en reduksjon i bedriftsantallet på 151, eller knapt 1/4 av den totale nedgangen. Resten av nedgangen skyldes netto avgang av bedrifter til andre næringer enn industri (1/4 av nedgangen) og netto avgang til gruppen av såkalte enmannsbedrifter (halvparten av nedgangen). Enmannsbedrifter er personlig eide bedrifter hvor eieren arbeider alene og disse er ikke med i industristatistikken. I tabell 1 har vi satt opp de nevnte bruttokomponentene som til sammen gir nettoendringer i antall bedrifter fra 1976 til 1980.

Tabell 1. Tilgang og avgang av bedrifter, tilgangs-avgangskategori. 1976 - 1980

	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
Nettotilgang i alt	-219	-290	-102	65
Nyetableringer	511	539	594	632
Nedlegginger	-672	-619	-587	-550
Fra enmannsbedrifter	259	198	188	207
Til enmannsbedrifter	-290	-308	-257	-257
Næringstilganger	68	83	76	95
Næringsavganger	-123	-159	-125	-73
Andre nettotilganger	28	-24	8	11

Sysselsettingen gikk tilbake med 8 500 personer fra 1976 til 1980, og var 382 000 dette året. Tilbakegangen var særlig stor i verkstedindustrien (næringsområde 38 "Produksjon av verkstedprodukter"). Samtidig har verkstedindustrien hatt den mest markerte økningen i antall nyetableringer. Måler vi etableringsraten i verkstedindustrien - det vil si etableringer som er andel av totalt antall bedrifter - økte den fra 4,8 til 6,2 i 1980, mens industrien i alt hadde en vekst på 1 prosentpoeng fra 3,6 til 4,6. Også andre næringer med et relativt stort innslag av små bedrifter, som teko-industrien og trevareindustrien, har hatt nedgang i sysselsettingen samtidig som antall nyetableringer har økt.

Det var særlig personlig eide bedrifter med rundt 2 sysselsatte første driftsåret som bidrog til økning i nyetableringene. Disse har hatt en vekst i antall nyetableringer tilsvarende 2/3 av den totale veksten. Det kan derfor være grunn til å anta at veksten i nyetableringer har sammenheng med tap av arbeidsplasser i allerede etablert industri.

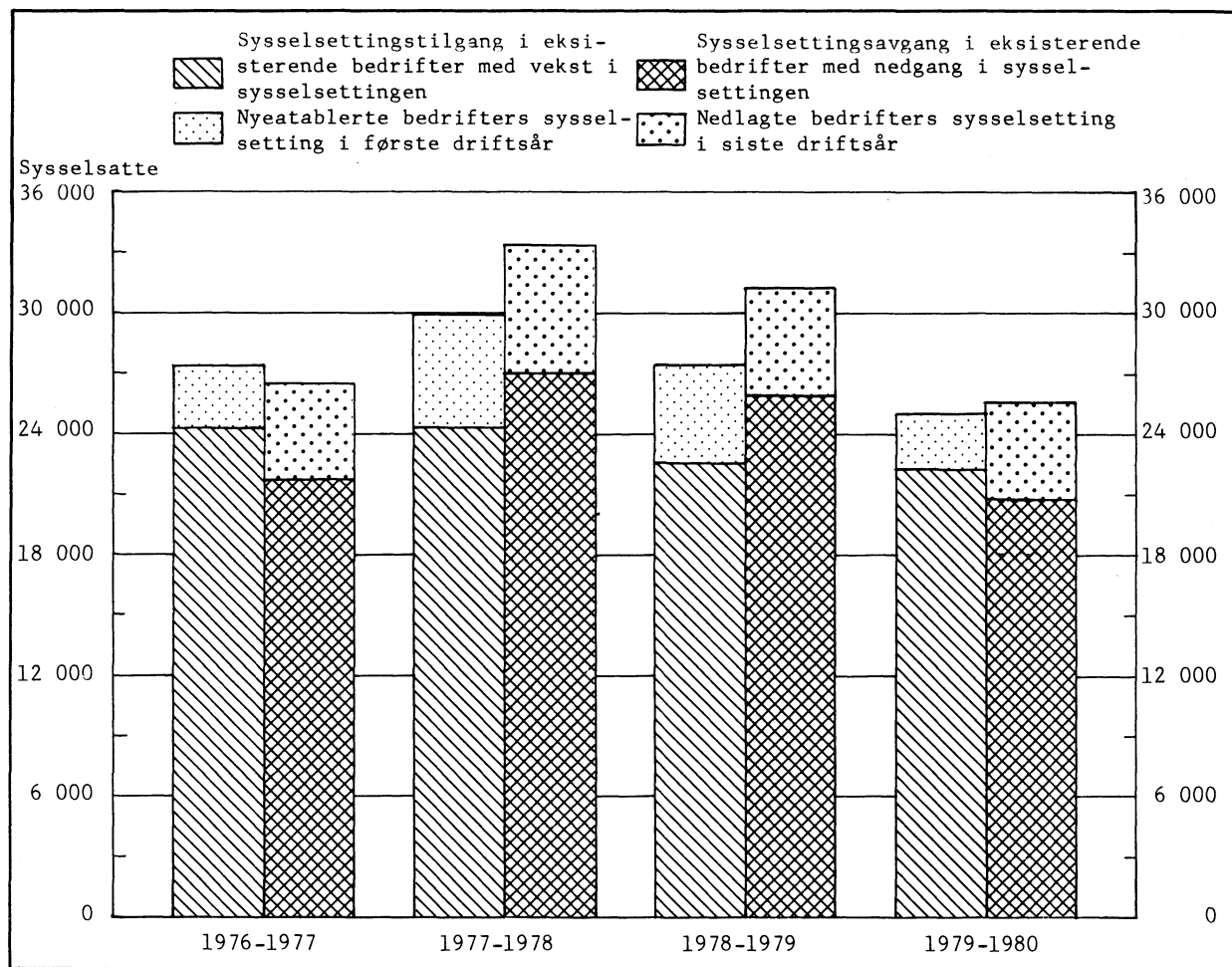
Reduksjonen i antall nedlegginger har vært relativt størst for flerbedriftsforetak (firmaer hvor eieren driver flere bedrifter), hvor minst en bedrift lever videre. 160 slike bedrifter ble nedlagt i 1976 mot 98 i 1979. Eksempel på slike nedlegginger er nedlegging av bakeri hvor tilhørende utsalg/konditori fortsatt består. Det er særlig innen næringsmiddelindustrien det har vært tilbakegang av denne typen nedlegginger, men også i teko-industrien, trevareindustrien og grafisk industri finner vi samme tendens. Antall nedlegginger blant bedrifter med mer enn 10 sysselsatte har stort sett ligget på samme nivå hele perioden. Reduksjonen i antall nedlegginger har altså funnet sted blant små bedrifter (mindre enn 10 sysselsatte).

Nyetablering og nedlegging av enmannsbedrifter viser samme utviklingsmønster som små industribedrifter. Antall etableringer steg i perioden jevnt fra 458 til 622, mens antall nedlegginger gikk jevnt tilbake fra 544 til 403. Bestanden av enmannsbedrifter innen industri vokste fra 4 700 bedrifter i 1976 til 5 100 i 1980.

Nedgang i sysselsettingen

Vi skal også se litt nærmere på hva som skjuler seg bak den observerte nettoavgangen av industriarbeidsplasser fra 1976 til 1980. Nettoavgangen kan dekomponeres i tilgang av arbeidsplasser ved nyetableringer og ved nye jobber i eksisterende bedrifter, og reduksjon i sysselsettingen som følge av bedriftsnedlegginger og reduksjon av arbeidsstokken i eksisterende bedrifter. I figur 1 har vi fordelt sysselsettingstilgang og sysselsettingsavgang på nyetablerte bedrifter, bedrifter som legges ned og bedrifter som lever videre. Netto gikk det tapt 7 000 arbeidsplasser fra 1976 til 1980. Vi har tidligere nevnt at antall sysselsatte i industrien i 1980 var 8 500 lavere enn i 1976. Differansen mellom disse to tallene gjelder i hovedsak sysselsettingen i bedrifter som var klassifisert som

Figur 1. Tilgang og avgang av sysselsatte i oljeutvinning, bergverk og industri. 1976-1980

industribedrifter i 1976, men som skiftet over til annen næringsvirksomhet i løpet av 4-årsperioden. Disse arbeidsplassene har ikke nødvendigvis gått tapt. Figur 1 viser også nedleggingenes andel av sysselsettingsreduksjonen og nyetableringens andel av sysselsettingstilveksten. Nedlegginger har stått for mellom 17 og 19 prosent av sysselsettingsreduksjonen. Her må vi imidlertid minne om at det er sjelden hele reduksjonen i arbeidsstokken skjer momentant på nedleggingstidspunktet, men vil derimot strekke seg over noe tid. De 550 bedrifter som hadde sitt siste driftsår i 1979 hadde en reduksjon i sysselsettingen fra 1978 til 1979 (da de ennå var regnet som eksisterende bedrifter) på om lag 2 000 personer. Før 1978 hadde de bare ubetydelig nedgang i sysselsettingen. Bedrifter nedlagt i 1977 og 1978 hadde et liknende utviklingsforløp de siste driftsårene. På dette grunnlag kan vi antyde at rundt 1/4 av de industriarbeidsplassene som går tapt skjer i forbindelse med nedlegging av bedrifter.

Nyetableringens andel av sysselsettingstilgangen var 11 prosent i 1976 - 1977 og 1979 - 1980 og 18 prosent i 1977 - 1978 og 1978 - 1979. De høye tallene i 1977 - 1979 skyldes først og fremst store knoppkyttingsetableringer. Som eksempel kan vi nevne skipsverft som starter produksjon av oljerigger og samtidig opprettholder skipsbyggingen. I 1979 ble 4 slike bedrifter etablert med i alt 1 600 sysselsatte.

Akkurat som sysselsettingsavgangen i forbindelse med nedlegginger kan strekke seg over tid, kan sysselsettingstilgangen i forbindelse med nyetableringer gjøre det samme. Våre undersøkelser (se Haugland og Holm (1982)) tyder imidlertid på at nyetablerte bedrifter gir et relativt beskjedent bidrag til sysselsettingen de første driftsårene. Vi kan dermed slå fast at nedlegging av bedrifter betyr mer for sysselsettingsreduksjonen enn hva nyetableringer gjør for sysselsettingstilveksten.

Små bedrifter (med færre enn 10 sysselsatte) har den relativt største sysselsettingstilgangen. Dette skyldes ikke bare at de fleste nyetablerte bedriftene er små. I eksisterende små bedrifter var gjennomgående hver 7.-8. arbeidsplass ny hvert år, mens hver 22.-25. arbeidsplass var ny i store bedrifter (100 sysselsatte og flere).

Rundt 20 prosent av sysselsettingstilgangen kommer fra bedrifter som i utgangspunktet har mindre enn 10 sysselsatte. Disse bedriftene har i gjennomsnitt 13 prosent av sysselsettingsavgangen og 9 prosent av total industrisysselsetting.

Store bedrifter har 55 prosent av total industrisysselsetting og i gjennomsnitt 38 prosent av sysselsettingstilgangen og 49 prosent av sysselsettingsavgangen.

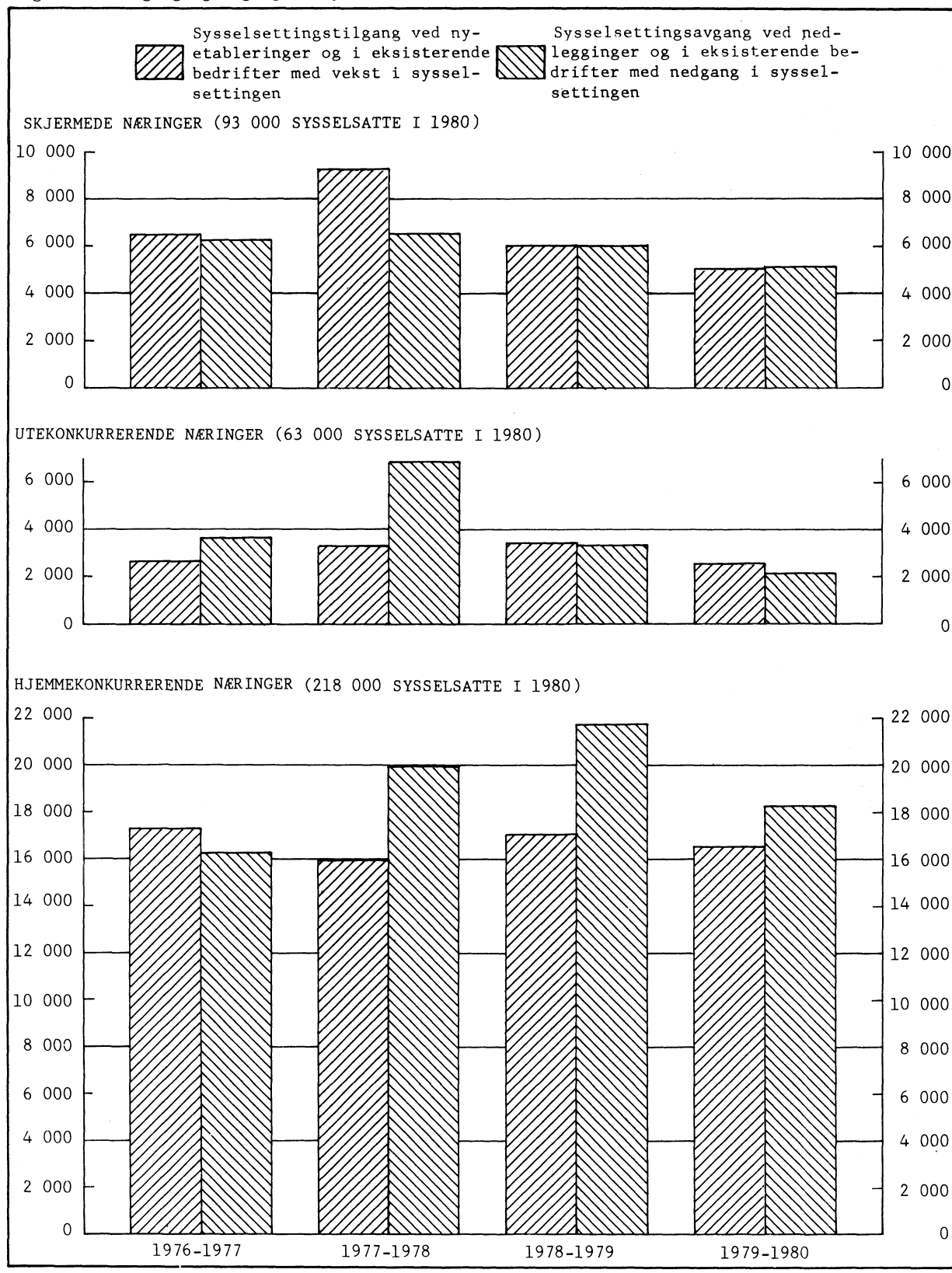
Store forskjeller mellom næringer

Oljeutvinning og næringsmiddelindustrien er de eneste næringsområdene som har hatt nettotilvekst av sysselsatte fra 1976 til 1980, oljeutvinning med 3 500 og næringsmiddelindustrien med 1 300 sysselsatte. De øvrige næringsområdene i industrien har hatt netto-reduksjon. Som tidligere nevnt er nedgangen størst i verkstedindustrien med en nedgang på 4 000 og dernest teko-industrien med en reduksjon på vel 3 000 sysselsatte.

Inndelt etter konkurransetype hadde konkurranseutsatte næringer (utekonkurrerende og hjemmekonkurrerende) en reduksjon på 13 300 sysselsatte og skjermede næringer en nettotilvekst på knapt 3 000 sysselsatte. Figur 2 viser utviklingen i bruttoendringskomponentene fra år til år. (Tall for oljeutvinning er ikke med i figuren.) Vi ser at hele tilveksten i skjermede næringer kom i perioden 1977 - 1978. De absolutte endringstallene er størst for hjemmekonkurrerende næringer, men sett i forhold til antall sysselsatte ligger sysselsettingstilveksten på samme nivå i skjermede og hjemmekonkurrerende næringer for hele perioden 1976 - 1980 under ett. Hver 14. arbeidsplass var hvert år ny i disse næringene. I utekonkurrerende næringer var den relative tilveksten noe lavere; hver 21. arbeidsplass var ny hvert år i gjennomsnitt for 1977 - 1980.

Hjemmekonkurrerende næringer hadde både absolutt og relativt størst sysselsettingsreduksjon. I gjennomsnitt hver 12. arbeidsplass gikk tapt hvert år. Netto gikk det tapt om lag 9 500 arbeidsplasser i hjemmekonkurrerende næringer. Årsaken var ikke først og fremst at tilveksten av nye arbeidsplasser avtok, men at sysselsettingsavgangen økte, både ved nedlegging og innenfor eksisterende bedrifter.

Figur 2. Tilgang og avgang av sysselsatte etter konkurransetype. 1976-1980

Stor nedgang i Oslo

Oslo hadde en nettoavgang av arbeidsplasser fra 1976 til 1980 på i underkant av 5 000. I tillegg var det en nettoutflytting av om lag 300 arbeidsplasser. For hele perioden sett under ett hadde Oslo 75 flere nedlegginger enn nyetableringer.

Agderfylkene, Rogaland, Troms og Finnmark har hatt overvekt av nyetableringer i forhold til nedlegginger. Til sammen en nettotilgang på 72 bedrifter. De samme fylkene hadde en nettotilgang av industriarbeidsplasser på vel 2 700.

Sogn og Fjordane, Sør- og Nord-Trøndelag og Nordland hadde også positiv nettotilgang av arbeidsplasser.

Foruten Oslo var nedgangen i antall industriarbeidsplasser stor i Østfold, Akershus, Buskerud, Vestfold og Hordaland. Alle fylker med et relativt stort innslag av industrisysselesatte.

3. NOEN BETRAKTNINGER OMKRING BEGREPENE NYETABLERING OG NEDLEGGING

Tenker en seg en konkurs og oppstarting av en ny virksomhet fra "ruinene" av den gamle, så kan ikke slike hendelser uten videre regnes som nedlegging av en virksomhet (bedrift) og etablering av en ny. Ofte vil produksjonsvirksomhet starte opp igjen uten at det har skjedd andre forandringer enn en rent finansiell reorganisering. I slike tilfeller vil det være naturlig å betrakte den nye bedriften som en ren videreføring av den konkursrammede. I andre tilfeller vil en konkurs føre til en større eller mindre sanering av det ressursgrunnlaget den gamle virksomheten bygde på, det er jo ofte disse forholdene som førte til konkursen. (Med ressursgrunnlag tenker vi her særlig på teknologisk viten som er knyttet til en virksomheten, kapitalutstyr som i noen grad er særegen for virksomheten og innarbeidde varemerker og markedskontakter.)

I mange tilfeller tas beslutningen om å avvikle en produksjonsvirksomhet uten at bedriften er slått konkurs. Også når en bedrift flytter eller skifter næring (dvs. begynner å produsere andre varer og tjenester enn før), må en vurdere om disse hendelsene skal kvalifisere til nedlegging og nyetablering eller som videreføring innenfor en annen region eller næring. Det blir ofte et skjønsspørsmål om en virksomhet skal regnes som videreført eller nedlagt, og en ny etablert. Noe løselig kan vi si at dersom det inntrer hendelser som endrer noen av bedriftens kvalitative karakteristika, skal vi regne dette som nedlegging og nyetablering dersom tilknytningspunktene mellom ressursgrunnlaget for den gamle og den nye virksomheten er svake. Vi kan fastslå at en konkurs verken vil være noen nødvendig eller tilstrekkelig betingelse for å regne en bedrift som nedlagt.

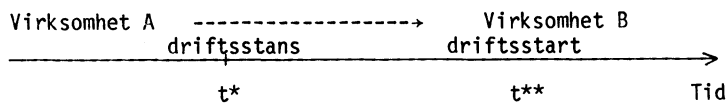
Når den nye virksomheten ikke regnes som en videreføring av en tidligere virksomhet, regner vi dette som en nyetablering. Allikevel kan den ha sterke tilknytningspunkter til andre bedrifter. I visse sammenhenger kan det derfor være av interesse å skille mellom såkalte knoppskytingsetableringer og iverksetteretableringer (gründeretableringer). Vi vil her nevne to forhold som ofte kan være karakteristiske ved knoppskytingsetableringer:

- (i) Den nye virksomheten henter en vesentlig del av sitt ressursgrunnlag fra en allerede eksisterende virksomhet.
- (ii) Eierinteressene bak de to virksomhetene er helt eller delvis sammenfallende.

Det første punktet må i noen grad gjelde for at nyetableringen skal regnes som knoppskyting. Punkt (ii) kan imidlertid neppe regnes som noen nødvendig betingelse for knoppskyting. Som nevnt vil de fleste nye virksomheter ha tilknytningspunkter til annen virksomhet. Derfor vil det også her være en del grensetilfeller hvor det er vanskelig å klassifisere nyetableringer som knoppskytinger eller iverksetter etableringer.

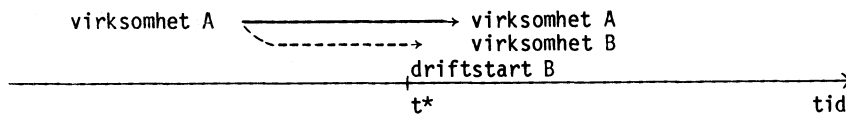
Motstykket til knoppskyting og iverksetteretableringer for nedlegginger kan vi kalle sammen slåing og opphør. Ved en sammenslåing overføres det ressurser fra den nedlagte bedriften til en allerede eksisterende bedrift og dette skjer på en slik måte at de overførte ressursene inngår som en integrert del av den eksisterende bedriftens produksjonsvirksomhet.

Vi har her behandlet tre varianter av overføring av ressurser mellom bedrifter. Først skillett nedlegging/nyetablering eller videreføring av driften.

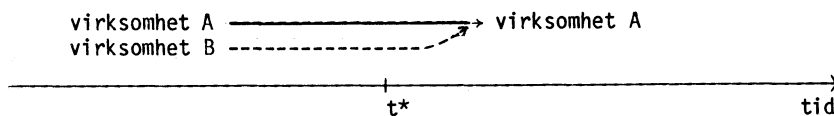
Spørsmålet er altså om tilknytningspunktene mellom virksomhet A og B er så sterke at vi kan regne virksomhet B som er ren videreføring av virksomhet A. Går det lang tid mellom driftsstans og driftsstart (tidsrommet $t^{**} - t^*$) vil det tale for å regne virksomhet A som nedlagt og virksomhet B som nyetablert. Av praktiske grunner vil ofte virksomhet A bli regnet som nedlagt og virksomhet B som nyetablert fordi statistikken lages mellom tidspunkt t^* og t^{**} .

Vi kan illustrere tilfellet iverksetteretablering/knoppskytingsetablering på følgende måte:

Vi har å gjøre med en knoppskyting dersom det finner sted betydelige overføringer av ressurser fra A til B. Det vil også være av betydning om det eksisterer et avhengighetsforhold mellom virksomhetene på sikt, dvs. at det ikke bare er snakk om fødselshjelp. Men igjen har vi det problemet at slike forhold ikke fullt ut kan vurderes på det tidspunkt statistikken lages.

Til slutt har vi tilfellet med sammenslåing av virksomhet. La oss se på et tilfelle hvor produksjonen i lokalene til virksomhet B stanser på tidspunkt t^* , og en del av ressursene overføres til A og inngår som en integrert del av virksomheten A.

Forutsetningen for at det skal regnes som en sammenslåing er at virksomhet A og B produserer samme type varer og tjenester. Dersom virksomheten B tilhører en annen næring enn A og A kjøper opp og viderefører virksomheten B, skal virksomheten B bestå som bedrift, selv om virksomheten flyttes til As produksjonslokaler. Det eneste som er skjedd, er at bedriften har fått ny eier og nye adresse.

4. DATAKILDENE

4.1. Bedrifts- og foretaksregisteret

Omfang

Den viktigste datakilden for å lage statistikk for tilgang og avgang av bedrifter, er Det sentrale bedrifts- og foretaksregister.

Registeret skal dekke all virksomhet i næringene i Standard for næringsgruppering (se (1)) unntatt "lønt husarbeid". Dette innebærer at registeret skal omfatte alle arbeidsgivere og alle som driver momspliktig virksomhet. Er imidlertid virksomheten svært begrenset i tid og omfang, kan slike enheter holdes utenfor. Det vesentligste av tilganger til bedrifts- og foretaksregisteret får Byrået fra Skattedirektoratets merverdiavgiftsmanntall (Momsregisteret) og etter hvert også fra det nyopprettede arbeidsgiverregisteret til Rikstrygdeverket. Nye arbeidsgivere plikter å gi melding til trygdekontorene for registrering i Rikstrygdeverkets arbeidsgiverregister, og all virksomhet som faller inn under merverdiavgiftsloven skal meldes til fylkesskattekontorene for registrering i Momsregisteret.

Ajourholding av bedrifts- og foretaksregisteret skjer ved Byråets egne postale undersøkelser. For bedrifter i næringene bergverksdrift og industri, innhentes slike oppgaver årlig.

Enhetene

Det er særlig den grunnleggende produksjonsenheten, bedriften, vi skal bruke her.

Bedrift er definert som "en lokalt avgrenset funksjonell enhet hvor det hovedsakelig drives aktivitet som faller innenfor en bestemt næringsgruppe" (se (1)). Betegnelsen lokalt avgrenset skal vanligvis oppfattes så snevert at virksomhet med forskjellig gate-/veiadresse i samme kommune regnes som "lokalt avgrenset" og derfor som særskilt bedrift, uansett virksomhets omfang i form av sysselsetting etc. Ulik virksomhet som en eier driver på et lokalt avgrenset område kan skilles i vertikalt integrert virksomhet og kombinert virksomhet. Med vertikalt integrert virksomhet menes produksjon av råmaterialer og halvfabrikata som bearbeides videre innen samme foretak (firma). Når denne virksomheten foregår på et lokalt avgrenset område, regnes virksomheten som en bedrift (og næringsgrupperes etter sluttproduktet). For kombinert virksomhet på samme sted er det satt en generell størrelsesgrense på 3 personer i hver virksomhet for at oppdeling i bedrifter skal finne sted. Innen bergverksdrift og industri er grensen satt til 5 sysselsatte for deling. Kombinert virksomhet innen samme 4-sifrede gruppe deles ikke. Uten at det skal behandles her, gjelder det enkelte unntak fra disse generelle reglene for oppdeling i bedriftsenheter.

Som nevnt i forrige avsnitt kan det være nyttig å skille ut nyetableringer som har sterke tilknytningspunkter til eksisterende virksomhet og nedlegginger som har sammenheng med sammenslåing med andre eksisterende virksomheter. I den forbindelse kan vi ha bruk for enheten foretak. Foretak er en institusjonell enhet som omfatter all virksomhet som drives av samme eier. Foretaket samsvarer vanligvis med begrepet firma og kan blant annet være et aksjeselskap, et andelslag, et enkeltmannsfirma. Et foretak kan bestå av en eller flere bedrifter. Foretak som består av en bedrift slik at bedrifts- og foretaksbegrepet faller sammen, kalles enbedriftsforetak, mens foretak med to eller flere bedrifter kalles flerbedriftsforetak. Nå vil ikke sterke avhengighetsforhold mellom bedrifter stoppe ved foretaksgrensen. Særlig for større bedrifter kan det være sterke tilknytningspunkter mellom bedrifter som tilhører forskjellige foretak. Bedrifts- og foretaksregisteret inneholder imidlertid ikke noen konsernhet. Dette gjør det vanskelig å kartlegge slike avhengighetsforhold i forbindelse med fødsler og død av bedrifter. Registeret kan derfor ikke fullt ut gi opplysninger om andelen av knoppskytinger blant nyetableringer og sammenslåinger blant nedlegginger. Vi skal allikevel komme med noen anslag på disse størrelsene i avsnitt 5.

En hjelpeavdeling er en lokalt avgrenset enhet som hovedsakelig yter tjenester til en eller flere bedrifter i det foretaket, eller konsern, avdelingen tilhører. Eksempler er hovedkontor, salgskontor, lageravdeling. I næringsstatistikkene teller ikke hjelpeavdelinger med i bedriftsantallet, men sysselsetting og øvrige økonomiske variable er med.

Hver enhet i registeret identifiseres med et sju-sifret nummer, identifikasjonsnummer. Enbedriftsforetak har én slik enhet, mens flerbedriftsforetak har en enhet for hver bedrift, pluss en enhet som er referanseenheten til hele foretaket som enhet; denne enheten kalles foretaksenheten. Foretaksnummeret er et sju-sifret nummer som er felles for alle bedrifter innen et foretak.

Kjennemerker

Til hver enhet i registeret er det knyttet et sett av kjennemerker, de fleste av kvalitativ art, angitt med numeriske koder.

Følgende har interesse og vil bli brukt i dette notatet:

Kommune Her benyttes en fire-sifret kommunekode som angir enhetens beliggenhet (de to første sifrene angir fylke)

Register- 0 = enbedriftsforetak
 enhetstype 1 = foretaksenheten i flerbedriftsforetak
 2 = hovedfilialbedrift i flerbedriftsforetak
 3 = annen filialbedrift i flerbedriftsforetak
 4 = hjelpeavdeling i flerbedriftsforetak

Enheter med registerenhetstype 0,2 og 3 er de enhetene som teller som bedrift i statistikken.

Tilstand 0 = investeringsbedrift, under oppbygging
 1 = stor industribedrift midlertidig ute av drift
 2 = annen bedrift midlertidig ute av drift
 3 = proformabedrift, registrert for å beskytte varemerker eller firmanavn
 4 = opphørt
 9 = i ordinær drift

Data fra investeringsbedrifter er med i næringsstatistikkene, men bedriftene teller ikke med i bedriftsantallet. Investeringsbedrifter kan ha sysselsetting. Når disse bedriftene begynner å produsere varer og tjenester for salg, blir tilstandskoden endret til 9.

Foretaks- Foretaksnummeret er sju-sifret og felles for alle enheter i foretaket.
 nummer

Eier- 0 = enkeltmannsfirma
 forhold 1 = ansvarlig selskap (har 2 eller flere eiere)
 2 = aksjeselskap
 A = kommandittselskap
 4 = andelslag
 5 = institusjon, forening, sparebank
 6 = stat
 7 = kommune, fylkeskommune
 8 = annet

Lagring av historiske data

Til alle kjennemerkeverdiene i bedrifts- og foretaksregisteret er det knyttet en dato som angir første gyldighetsdag for kjennemerkeverdien. Identifikasjonsnummeret har også en slik dato. Når en kjennemerkeverdi forandres, overføres den gamle verdien med dato (første gyldighetsdag) til en historiefil. Det skilles mellom forandringer som er reelle, dvs. at det har skjedd et kvalitativt skift hos enheten, og forandringer som er korreksjoner, dvs. den tidligere verdien har ikke vært gyldig. Dette systemet gjør det teknisk mulig å rekonstruere bedrifts- og foretaksregisterets innhold på et hvilket som helst historisk tidspunkt, enten slik registeret faktisk var, eller slik det burde ha vært, sett fra den nåværende situasjon. Systemet med lagring av historiske kjennemerkeverdier ble opprettet i 1965, slik at det teknisk sett er mulig å reversere registeret tilbake til dette tidspunkt.

Når en enhet opphører, får den tilstandskode = 4 i den mest aktuelle utgaven av bedrifts- og foretaksregisteret, basen. Den gamle tilstandskoden blir lagret på historiefilen. Skjer opphøret fordi virksomheten integreres i en annen eksisterende enhet, uten at driften er lagt ned, inneholder i tillegg historiefilen en referanse til den enheten virksomheten drives under for framtida. På samme måte kan en tilgang til registeret skyldes at den nye enheten skilles ut fra en allerede eksisterende enhet. Den nye enheten får da en referanse (referansenr. er identifikasjonsnr. til den "gamle" enheten) til den allerede eksisterende enhet.

Ser vi på illustrasjonene på side 15 vil altså B få referanse til A både i tilfellet med driftsstart og driftsstans.

I prinsippet kan referansenummersystemet brukes til å skille ut knoppskytinger og sammenslåinger. Av tekniske grunner har vi ikke kunnet nyttiggjøre oss denne delen av registeret ennå. Dessuten er bruken av referansenummer i forbindelse med ajourhold av registeret på det nåværende tidspunkt ikke tilfredsstillende for vårt formål. På noe sikt kan det imidlertid ligge muligheter for å lage god statistikk for knoppskytinger og sammenslåinger ved hjelp av registerets referansenummer.

4.2. Industristatistikken

Utvalget til den årlige industristatistikken trekkes fra bedrifts- og foretaksregisteret. Alle bedrifter i næringene oljeutvinning, bergverksdrift og industri som har vært i drift deler av eller hele året, skal være med industristatistikken, unntatt enmannsbedrifter, dvs. enkeltmannsfirmaer hvor eieren arbeider alene. For bedrifter med 5 sysselsatte og flere, innhentes et fullt datasett økonomiske størrelser og spørsmål for ajourholding av registerkjennemerkene, se (1). For bedrifter med mindre enn 5 sysselsatte, innhentes kun opplysninger for å ajourholde registerkjennemerkene, samt sysselsetting og omsetning. På grunnlag av sysselsetting og omsetning beregnes et fullt datasett økonomiske størrelser. Hver enhet i industristatistikken har derfor knyttet til seg et sett av økonomiske data og registerkjennemerkeverdier (se forrige avsnitt) som gjennomgående var gyldig for det året statistikken refererer seg til.

4.3. Litt om bruk av datakildene

Sammenholdes to årganger av industristatistikken, kan vi foruten nettotilgangen av bedrifter bestemme omfanget på totale tilganger, dvs. nye bedrifter i år t , og totale avganger, dvs. bedrifter som er med i år $t-1$, men ikke i år t . For å kunne skille mellom ulike typer tilganger og avganger må vi ha opplysninger om hvor tilgangene kommer fra, og hva som har skjedd med bedrifter som ikke lenger er med i industristatistikken. Som det framgår av avsnitt 4.1 kan vi med hjelp av bedrifts- og foretaksregisteret rekonstruere det historiske hendelsesforløp for alle bedrifter i registeret, også de som er nedlagt. Vi har dermed et hjelpemiddel til å oppspore og klassifisere tilganger og avganger. Det ligger en rekke problemer i å knytte denne sammenhengen mellom nettotilgangen i industristatistikken og ulike kategorier av tilganger og avganger. Dette er nærmere behandlet i Haugland (1982). Her skal vi nøye oss med å nevne noen av de forhold som gjør bedrifts- og foretaksregisteret til et viktig redskap for å lage tilgangs-avgangsstatistikk.

- registeret gir forbindelseslinjene mellom alle bedrifter i et foretak. Det er dermed mulig å studere hele foretaket samlet i forbindelse med en hendelse for en industribedrift
- referansenummersystemet (se side 18) gjør det i prinsippet mulig å skille selvstendige etableringer og nedlegginger fra etableringer og nedlegginger som har sterke tilknytningspunkter til eksisterende virksomhet
- forhold omkring bedriftenes historie blir stadig korrigert i den historiske utgaven av bedrifts- og foretaksregisteret. Registeret inneholder derfor bedriftens historie slik den ser ut fra dagens synspunkt og ikke nødvendigvis slik hendelsene i første omgang ble registrert.

Opplysninger om endringer i en bedrifts status kan gjerne bli kjent en god stund etter at hendelsen faktisk har funnet sted, og av og til ikke tidsnok til å bli tatt hensyn til i industristatistikken. Det kan f.eks. hende at en industribedrift har gått over til å bli en ren handelsbedrift uten at dette er oppdaget når industristatistikken publiseres. Denne bedriften vil i industristatistikken først komme som avgang året etter at næringsskiftet faktisk skjedde.

Industristatistikken for et år inneholder derfor noen bedrifter som ikke skulle vært med og noen bedrifter som skulle, men ikke er kommet med. (Statistikken rettes sjelden etter at publikasjonen er trykt.) En sammenlikning av industristatistikken og bedrifts- og foretaksregisteret vil derfor avdekke en del slike kunstige tilganger og avganger

- industristatistikken inneholder ikke enmannsbedrifter. Disse må hentes fra bedrifts- og foretaksregisteret. Enmannsbedrifter er en gruppe bedrifter som det kanskje særlig knytter seg interesse til i sammenheng med etableringer og nedlegginger.

5. TILGANGS-AVGANGSKATEGORIENE

I dette avsnittet skal vi gi en oversikt over de ulike tilgangs- og avgangskategoriene som datamaterialet er delt inn i. Disse kategoriene summerer seg opp til nettotilgangen av bedrifter og sysselsatte som fins mellom to årganger av industristatistikken.

Gjennomgangen vil gi en oversikt over de prinsipper og definisjoner som er brukt, dessuten vil vi legge fram tall for perioden 1976 - 1980 for de viktigste tilgangs-avgangskategoriene. Gjennomgangen gir ingen fullstendig oversikt over de muligheter for datautskrift materialet gir. I den forbindelse viser vi til Haugland (1982).

5.1. Statusgrupper

Før vi gjør rede for de tilgangs-avgangskategorier vi skal operere med, skal vi for oversiktens skyld dele de statistiske enhetene inn i hva vi kan kalle statusgrupper. Hver enhet i bedrifts- og foretaksregisteret og industristatistikken vil for et år bli regnet til en av følgende grupper:

P : PRODUKSJONSBEDRIFT

Bedrift som har vært i ordinær drift i deler av eller hele året.

I : INVESTERINGSBEDRIFT

Bedrift som i løpet av året har vært under oppbygging med sikte på seinere produksjonsstart.

H : HJELPEAVDELING

En lokalt avgrenset enhet som hovedsakelig yter tjenester til en eller flere bedrifter i samme foretak eller konsern.

E : ENMANNSBEDRIFT

Industribedrift hvor eieren arbeider alene, enkeltmannsfirma.

O : BEDRIFT UTEN DATA

Industribedrift som ifølge bedrifts- og foretaksregisteret er i ordinær drift, men som det ennå ikke er lyktes å få inn data for.

D : DØD

Enhet (produksjonsbedrift, investeringsbedrift, hjelpeavdeling eller enmannsbedrift) som har opphørt.

U : UTE AV DRIFT

Enhet som er ute av drift.

N : ANNEN NÆRING

Enhet som tilhører andre næringer enn oljeutvinning, bergverksdrift og industri.

F : FØDT

Enhet som ikke er med i bedrifts- og foretaksregisteret i år t-1.

I Haugland (1982) er det gitt en oversikt over hvilke kombinasjoner av registerkjennermerker som faller inn under hver gruppe.

Utgangspunktet for inndeling i tilgangs-avgangskategorien blir dermed å se på endringskombinasjoner mellom to etterfølgende år for de statusgrupper som er nevnt.

5.2. Tilgangs-avgangsskjemaet

En enhet vil tilhøre en og bare en statusgruppe for hvert år. Et skjema som viser kombinasjonen av statusgrupper fra år t-1 til år t danner utgangspunktet for å dele bedriften inn i tilgangs-avgangskategorier:

Figur 3. Tilgangs-avgangsskjemaet

	år t							
år t-1	Produksjons- bedrift	Investerings- bedrift	Hjelpe- avdeling	Enmanns- bedrift	Uten data	Død	Ute av drift	Annen næring
Produksjonsbedrift	PP	PI	PH	PE	PO	PD	PU	PN
Investeringsbedrift	IP	II	IH	IE	IO	ID	IU	IN
Hjelpeavdeling	HP	HI	HH	HE	HO	HD	HU	HN
Enmannsbedrift	EP	EI	EH	EE	EO	ED	EU	EN
Uten data	OP	OI	OH	OE				
Født	FP	FI	FH	FE				
Ute av drift	UP	UI	UH	UE				
Annen næring	NP	NI	NH	NE				

Langtfra alle disse endringskombinasjonene vil forekomme i praksis. Dessuten kan noen - om de forekommer, sette oss på sporet etter feil i datamaterialet. Det tas en god del kontrollert på datamaterialet før alle enhetene er kodet med en tilgangs-avgangskategori. Disse kontrollene vil gi en oversikt over enheter som har fått kodet gal statusgruppe for ett eller flere år. Linje med statusgruppene Født (FP, FJ osv., jfr. figur 3) vil f.eks. inneholde noen enheter som har kommet som til-

tilganger for seint og tilganger som ikke i det hele tatt skulle være med i industristatistikken. Tilsvarende inneholder kolonnen med statusgruppen Død (figur 3) bedrifter som er tatt ut for seint eller aldri skulle vært med. Slike enheter må kodes særskilt og ikke telles med som nyetableringer og nedlegginger. De endringskombinasjonene vi har skissert, vil ikke alltid være dekkende for de hendelsene i bedriftsmassen vi ønsker å registrere. For eksempel kan navn- og adresseendring kombinert med næringskodeendring tyde på at vi står overfor et tilfelle hvor vi skjønnsmessig må vurdere om hendelsen skal klassifiseres som nedlegging og nyetablering eller videreføring av driften. Vi må dermed bringe inn overveielse av den typen vi var inne på i avsnitt 2. Vi har altså noen bedrifter som må plasseres i en tilgangs- eller avgangskategori, selv om bedriften ikke har endringer i registerkjennermerker som normalt regnes til denne kategorien.

De hendelser som fører til at en bedrift kommer som tilgang i industristatistikken i år t, har ikke nødvendigvis funnet sted i kalenderåret t. Nå en bedrift etableres i 4. kvartal t-1, vil den normalt ikke komme med i industristatistikken før i år t. Gjennomgående vil de hendelser som kvalifiserer en bedrift til å bli regnet som tilgang i år t, finne sted i tidsrommet 1.10. t-1 til 1.10. t. Bedrifter som regnes som avganger fra industristatistikken, har vanligvis fått endret sin status etter 1.4. t-1 og før 1.4. t når år t-1 er siste året den er med i industristatistikken.

En bedrift som blir nedlagt i løpet av 1. kvartal tas altså ikke med i industristatistikken for dette året.

Figur 4. Tilganger, avganger og eksisterende bedrifter.

	P	J	H	E	O	D	U	N
P	Eksisterende		Avganger					
J								
H								
E	Tilganger							
O								
F								
U								
N								

Grovt sett kan vi dele bedriftsmassen inn i tre hovedkategorier: eksisterende bedrifter, tilgang og avganger. Figur 4 viser hvilke statusgruppekombinasjoner som faller inn under hver av kategoriene. IP "Fra investeringsbedrift til produksjonsbedrift" for eksempel vil være en enhet som er med i industristatistikken både i år t-1 og år t. Imidlertid er det bare enheter av typen P (Produksjonsbedrifter) som teller med i bedriftsantallet i industristatistikken slik at IP vil bli regnet som en tilgang i "antall bedrifter". Sysselsettingstilgangen (eventuelt avgangen) i industristatistikken for IP vil imidlertid bare være differansen mellom sysselsatte i år t-1 og år t.

I tabellene 2-5 har vi satt inn tall i tilgangs-avgangsskjemaet for årene fra 1976 til 1980. Denne inndelingen er ikke tilstrekkelig til å fastslå antall nyeatbløring og nedlegginger. Til det trenger vi en ytterligere oppdeling av noen av statuskombinasjonene. (Vi kan komme tilbake til det i de følgende avsnittene.) For eksempel vil FP inneholde "kunstige fødsler" som ikke kan regnes som nyetableringer. På samme måte er noen bedrifter feilaktig "nedlagt" og havner dermed i PD, disse må holdes utenfor opptellingen av faktiske nedlegginger.

De tallene som er satt i parentes i tabellene teller ikke med i industristatistikken, det gjelder "bedriftsantallet" for alle statusgrupper unntatt P, og sysselsatte i enmannsbedrifter (E).

Egentlig skal kolonnesummene i tabell 2 være lik linjesummene i tabell 3 for hver statusgruppe (og tilsvarende for de andre tabellene). I det tallmaterialet som presenteres her, gjelder imidlertid denne sammenhengen bare for statusgruppe P. For de øvrige statusgruppene har det ikke vært mulig å få avstemt datamaterialet fullt ut slik at dette gjelder.

Tabell 2. Tilgang og avgang av bedrifter 1976-1977

		1977								
1976		P	I	H	E	O	D	U	N	Sum
	Bedrifter	13 237	2		290	2	589	128	134	14 382
P	Syss t-1	375 309	58		600	4	4 390	596	873	381 830
	Syss t	377 012	29		(280)					
	Bedrifter	8	(23)		(1)		(2)	(4)		(38)
I	Syss t-1	457	35					6		498
	Syss t	1 016	368							
	Bedrifter	3		(602)			(40)	(1)	(10)	(656)
H	Syss t-1	15	7 869				202	24	78	8 188
	Syss t	82	8 315							
	Bedrifter	291			(3 808)		(384)	(160)	(59)	(4 702)
E	Syss t-1	(269)			(2 892)		(215)	(62)	(48)	(3 486)
	Syss t	599			(2 745)					
	Bedrifter	106			(74)					
O	Syss t	443			(50)					
	Bedrifter	365	(9)	(71)	(301)					
F	Syss t	2 002	1 532		(171)					
	Bedrifter	74	(3)	(1)	(82)					
U	Syss t	404		1	(26)					
	Bedrifter	79		(9)	(50)					
N	Syss t	474		57	(36)					
	Sum	14 163	(37)	(683)	(4 605)					
	Sum	382 032	397	9 905	(3 307)					

Tabell 3. Tilgang og avgang av bedrifter 1977-1978

		1978								
1977		P	I	H	E	O	D	U	N	Sum
	Bedrifter	13 000		1	308	1	535	149	169	14 163
P	Syss t-1	373 074		78	654	1 6	308	878 1	039	382 032
	Syss t	369 457		84	(278)					
	Bedrifter	7	(28)				(1)	(3)		(39)
I	Syss t-1	294	102					6		402
	Syss t	732	363							
	Bedrifter	5		(617)			(31)	(3)	(16)	(672)
H	Syss t-1	22		9 172			302	16	388	9 900
	Syss t	193		9 126						
	Bedrifter	229			(3 838)		(316)	(162)	(68)	(4 613)
E	Syss t-1	(219)			(2 792)		(168)	(51)	(64)	(3 294)
	Syss t	493			(2 724)					
	Bedrifter	88			(55)					
O	Syss t	651			(32)					
	Bedrifter	363	(24)	(77)	(348)					
F	Syss t	4 159	11	959	(176)					
	Bedrifter	87	(1)	(3)	(89)					
U	Syss t	358		19	(35)					
	Bedrifter	95		(13)	(48)					
N	Syss t	464		196	(35)					
	Sum	13 874	(53)	(711)	(4 636)					
	Sum	376 507	374	10 384	(3 280)					

Tabell 4. Tilgang og avgang av bedrifter 1978-1979

		1979								
1978		P	I	H	E	O	D	U	N	Sum
	Bedrifter	12 843	2	2	257		506	134	129	13 873
P	Syss t-1	368 405	250	22	538		5 857	613	822	376 507
	Syss t	364 742	249	2	(234)					
	Bedrifter	19	(24)		(1)		(1)	(6)	(1)	(52)
I	Syss t-1	303	64				6		1	374
	Syss t	508	34							
	Bedrifter	1		(627)			(73)	(6)	(3)	(710)
H	Syss t-1	5		9 613			702	6	39	10 365
	Syss t	15		9 794						
	Bedrifter	224			(3 857)	(1)	(320)	(118)	(75)	(4 915)
E	Syss t-1	(211)			(2 756)		(173)	(44)	(56)	(3 240)
	Syss t	476			(2 619)					
	Bedrifter	117			(159)					
O	Syss t	616			(86)					
	Bedrifter	411	(16)	(62)	(315)					
F	Syss t	4 498	19	842	(129)					
	Bedrifter	76		(2)	(94)					
U	Syss t	462		3	(34)					
	Bedrifter	81		(1)	(44)					
N	Syss t	641		6	(28)					
	Sum	13 772	(42)	(694)	(4 727)					
	Sum	371 958	302	10 647	(3 130)					

Tabell 5. Tilgang og avgang av bedrifter 1979-1980

1979		1980									Sum
		P	I	H	E	O	D	U	N		
P	Bedrifter	12 826	2	3	257	2	506	103	73	13 772	
	Syss t-1	364 733	10	591	599	4	4 656	910	455	371 958	
	Syss t	366 049	15	78	(239)						
I	Bedrifter	5	(31)		(1)			(2)	(1)	(40)	
	Syss t-1	7	37					243		287	
	Syss t	49	15		(1)						
H	Bedrifter	3		(650)	(1)		(29)		(2)	(685)	
	Syss t-1	7		9 749	3		874		29	10 662	
	Syss t	36		9 958							
E	Bedrifter	265			(3 997)	(1)	(299)	(103)	(30)	(4 695)	
	Syss t-1	(232)			(2 675)		(143)	(33)	(20)	(3 103)	
	Syss t	521			(2 720)						
O	Bedrifter	92			(139)						
	Syss t	660			(75)						
F	Bedrifter	438	(11)	(32)	(421)						
	Syss t	2 872	7	1 061	(200)						
U	Bedrifter	93	(1)		(61)						
	Syss t	374			(16)						
N	Bedrifter	115			(90)						
	Syss t	364			(61)						
	Sum	13 837	(45)	(685)	(5 166)						
	Sum	370 925	37 11 097		(3 312)						

5.3. Nyetableringer

Ved etablering av nye produksjonsanlegg av en viss størrelsesorden kan det foregå bygge- og anleggsarbeider over noen tid før produksjonsstart. Rafnesanleggene og utbygging av olje- og gassfeltene på Kontinentalsokkelen er eksempler på anlegg som er satt i produksjon i den perioden vi presenterer tall for. Disse enhetene tilhører fra anleggsstart statusgruppe I "Investeringsbedrifter" og de er med i industristatistikken for at investeringer skal bli regnet med som investeringer i bergverksdrift og industri.

Først når produksjonen starter telles de med som bedrifter i industristatistikken og vi skal regne dem som nyetablerte i år t når endringskombinasjonen i status er IP "Fra investeringsbedrift til produksjonsbedrift". Av tabell 6 ser vi at sysselsettingsbidraget fra denne typen etableringer har vært synkende mens antall enheter har variert en del fra år til år. Bestanden av investeringsbedrifter ligger rundt 40-50 enheter (jfr. tabell 2-5).

De fleste av disse enhetene er grupper av oljeselskaper som driver leting etter råolje og naturgass.

Deler av gruppen EP "Fra enmannsbedrift til produksjonsbedrift" og OP "Bedrifter uten data til produksjonsbedrift" skal også regnes som nyetableringer. I likhet med investeringsbedriftene har også disse bedriftene en forhistorie forut for første år som produksjonsbedrift i industristatistikken. Vi skal regne disse bedriftene som nyetablerte i år t dersom de har kommet inn i bedrifts- og foretaksregisteret tidligst 1.1. t-2. Bedrifter av denne typen som er etablert før 1.1. t-2 regnes som "Andre tilganger" (se neste avsnitt). Som vi ser av tabell 6 er OP den største av disse etableringstypene, målt med antall bedrifter. Gjennomsnittlig sysselsetting er også større i disse bedriftene. Denne gruppen består av bedrifter som er kommet inn i registeret i år t-1 eller år t-2, men først har gitt data til industristatistikken for år t. Hovedtyngden av disse bedriftene er registrert i 4. kvartal t-1 (jfr. s. 21). Både for IP, EP og OP har vi å gjøre med bedrifter som er under oppbygging, og som vanligvis først starter produksjonsvirksomhet av noe omfang når de kommer med i industristatistikken dvs. i år t. Gjennomgående er nok oppbyggingsperioden i tid og omfang mindre for OP og EP enn for IP.

Hovedtyngden av nyetableringer kommer fra gruppen FP. Dette er bedrifter som har kommet inn i registeret etter 1.1. år t og som for øvrig tilfredsstillter kriteriene for å regnes som produksjonsbedrift i industristatistikken i år t.

Sammenligner vi tallene for FP i tabell 6 med tallene i tabell 2-5 ser vi at tallene ligger høyere i tabell 1-4. Dette fordi noen av bedriftene i FP er kunstige tilganger, dvs. bedrifter som skulle vært med i industristatistikken også i år t-1 eller bedrifter som ikke skulle vært tilganger i år t.

Også bedrifter som har startet produksjonsvirksomhet etter å ha vært ute av drift mer enn ett år (UP), regnes som nyetablerte. For disse bedriftene er ofte tilknytningspunktene til den tidligere virksomheten så svake at det er naturlig å regne dem som nyetableringer. Egentlig burde vi for bedrifter i denne gruppen undersøkt i hvert enkelt tilfelle om forbindelseslinjene til den tidligere virksomheten er så svake at det er riktig å regne hendelsene som nyetableringer (jfr. avsnitt 3). Vi har ikke gjort det for alle de aktuelle bedriftene, men vi har undersøkt en del av dem. Stort sett viser det seg at hendelsesforløpet for bedrifter som har vært ute av drift og så startet produksjonsvirksomhet igjen er i samsvar med de kriteriene vi satte opp i avsnitt 3 som betingelser for nyetablering.

En siste gruppe vi skal regne som nyetableringer er den delen av gruppe NP som er etablert 1.1. t-2 eller seinere. Vanligvis er dette bedrifter som fra etableringstidspunktet og fram til år t har vært feilklassifisert, dvs. bedrifter som fra starten av skulle vært regnet som industribedrifter. I likhet med EP og OP er NP etableringer som her tas litt på etterskudd. For alle de fire årene vi har tall for utgjør etableringer som er tatt på etterskudd om lag 1/4 av antallet nyetablerte bedrifter (se tabell 6). Tabell 7 og 8 gir en nærmere oversikt over utviklingen i nyetableringer fra 1976 til 1980. 1979-1980 hadde 120 flere nyetableringer enn 1976-1977. Sysselsettingsbidraget fra nyetableringer har ikke utviklet seg i samme retning. De høye sysselsettingstallene for nyetableringer i de to midtre periodene skriver seg i hovedsak fra etablering av nye bedrifter i allerede eksisterende foretak. Som eksempel kan vi nevne skipsverft som starter produksjon av oljerigger, og som opprettholder skipsbygging. Disse foretakene får etablert en ny bedrift i næringen Produksjon av oljerigger. I alt 4 slike bedrifter med til sammen om lag 1 600 sysselsatte ble etablert i 1978-1979. Tabell 7 viser at det særlig er gruppen personlig eide enbedriftsforetak som har hatt vekst i antall etableringer mens sysselsettingsbidraget fra disse bedriftene ikke har økt. Gjennomsnittsstørrelsen for denne typen nyetableringer har dermed gått ned.

Datamaterialet gjør det ikke mulig å trekke et skarpt skille mellom knoppskytingsetableringer og iverksetteretableringer. Vi kan allikevel si at etableringer i eksisterende foretak, som har gitt store sysselsettingsbidrag i 1978-1979, er knoppskytinger. Og at personlige foretak, som står for den største delen av veksten i antall nyetableringer, i all hovedsak er iverksetteretableringer. De øvrige to foretakstypene i tabell 7 vil inneholde både iverksetteretableringer og knoppskytinger. Vi merker oss for øvrig at etablering av flerbedriftsforetak er en liten gruppe både målt med antall bedrifter og sysselsatte. Vi ser av tabell 8 at det er bedrifter som første produksjonsåret har 0-4 sysselsatte som står for hele økningen i antall nyetableringer. De store knoppskytingene finner vi igjen i gruppen over 100 sysselsatte. For de øvrige sysselsettingsgruppene er antall bedrifter og antall sysselsatte relativt stabilt, men kanskje med en viss nedadgående tendens fra og med 1979 for bedrifter med 10-99 sysselsatte.

Tabell 6. Nyetableringer etter etableringstype. 1977 - 1980

Etableringstype	1976- 1977	1977- 1978	1978- 1979	1979- 1980
I alt				
Bedrifter	511	539	594	632
Sysselsatte	3 572	5 496	5 161	2 735
Fra investeringsbedrift (IP)				
Bedrifter	8	7	19	5
Sysselsatte	1 016	732	508	49
Fra enmannsbedrifter (del av EP)				
Bedrifter	32	31	36	58
Sysselsatte	67	63	72	110
Fra "uten data" (del av OP)				
Bedrifter	94	85	113	87
Sysselsatte	386	647	609	644
Født år t (del av FP)				
Bedrifter	291	317	345	369
Sysselsatte	1 600	3 670	3 448	1 509
Fra ute av drift (UP)				
Bedrifter	74	87	76	93
Sysselsatte	404	358	462	374
Fra annen næring (del av NP)				
Bedrifter	11	12	5	20
Sysselsatte	99	26	62	49

Tabell 7. Nyetableringer etter foretakstype. 1976 - 1980

Foretakstype	1976- 1977	1977- 1978	1978- 1979	1979- 1980
I alt				
Bedrifter	511	539	594	632
Sysselsatte	3 572	5 496	5 161	2 735
FLERBEDRIFTSFORETAK				
Foretaksetableringer				
Bedrifter	7	19	16	10
Sysselsatte	165	616	216	112
Etablering i eksisterende foretak				
Bedrifter	36	54	45	36
Sysselsatte	785	2 630	2 264	463
ENBEDRIFTSFORETAK				
Personlige foretak				
Bedrifter	226	215	274	308
Sysselsatte	622	633	598	613
Aksjeselskap mv.				
Bedrifter	242	251	259	278
Sysselsatte	2 000	1 617	2 083	1 547

Tabell 8. Nyetableringer etter størrelsesgrupper. 1976 - 1980

Størrelsesgrupper	1976- 1977	1977- 1978	1978- 1979	1979- 1980
I alt				
Bedrifter	511	539	594	632
Sysselsatte	3 572	5 496	5 161	2 735
0-4 sysselsatte				
Bedrifter	385	380	443	506
Sysselsatte	721	687	778	917
5-9 sysselsatte				
Bedrifter	67	78	82	79
Sysselsatte	424	483	506	489
10-19 sysselsatte				
Bedrifter	27	40	33	28
Sysselsatte	329	540	418	375
20-49 sysselsatte				
Bedrifter	22	22	21	15
Sysselsatte	612	650	609	453
50-99 sysselsatte				
Bedrifter	5	7	7	3
Sysselsatte	350	506	447	166
100 og over				
Bedrifter	5	12	8	1
Sysselsatte	1 136	2 630	2 404	335

5.4. Andre tilganger

Andre tilganger vil omfatte alle tilgangene til industristatistikken i år t som ikke regnes som nyetableringer. Den største delgruppen, målt med antall bedrifter, er den delen av EP "Fra enmannsbedrift til produksjonsbedrift" som ikke regnes som nyetableringer, dvs. bedrifter som pr. 1.1.år t har vært enmannsbedrifter i mer enn 2 år. Av bestanden på nær 5 000 enmannsbedrifter vokser rundt 200 hvert år til å bli produksjonsbedrifter. Tabell 9 viser også at sysselsettingen for disse bedriftene i gjennomsnitt er på litt over 2 sysselsatte første året som produksjonsbedrift. Mer enn halvparten av de enmannsbedriftene som kom som tilganger i 1977 hadde bare en kort periode som produksjonsbedrifter. Av 259 tilganger ble 20 nedlagt i løpet av tre år mens 130 gikk ned igjen til gruppen enmannsbedrifter innen 1980.

Den andre gruppen vi har tall for i tabell 9 er næringstilganger, dvs. bedrifter som kommer til næringene oljeutvinning, bergverksdrift eller industri fra og med år t og som samtidig er eldre enn 2 år.

Næringstilganger og avganger vil ikke nødvendigvis gi uttrykk for faktiske endringer i næringsvirksomheten for den perioden vi ser på. Ofte vil en virksomhets overgang fra en næring til en annen skje gradvis over flere år. Vi er vanligvis noe tilbakeholdne med å foreta næringsendringer og vil først foreta en slik endring når den nye situasjonen synes stabil. Siden det ikke er dramatiske sprang i tallene her skulle de allikevel gi uttrykk for nivået på reelle næringstilganger.

Tabell 9 viser at sysselsettingsbidraget fra Andre tilganger er stort. Fra tabell 2-5 ser vi at det særlig er kategoriene FH "Nye hjelpeavdelinger" som veier tungt. Oppretting av nye hjelpeavdelinger har ofte sammenheng med flytting av administrative enheter hos store industriforetak. I slike tilfeller er det ikke snakk om etablering av ny virksomhet, men videreføring på et annet geografisk område. Vi regner derfor disse nye enhetene som Andre tilganger. Tilgangene kommer bare til syne i sysselsettingstallene siden hjelpeavdelinger ikke teller med i bedriftstallet. Bare deler av denne sysselsettingen regnes som reell sysselsettingstilgang (se avsnitt 5.7).

Kunstige tilganger bidrar også med ganske store tall både for antall bedrifter og sysselsatte, 50-70 bedrifter og 400-1 200 sysselsatte. Kunstige avganger beveger seg stort sett innenfor de samme grensene.

Tabell 9. Andre tilganger. 1976 - 1980

	1976- 1977	1977- 1978	1978- 1979	1979- 1980
I alt				
Bedrifter	414	331	338	381
Sysselsatte	2 977	2 630	3 160	3 266
Av dette				
Fra enmannsbedrifter (del av EP)				
Bedrifter	259	198	188	207
Sysselsatte	532	430	403	411
Næringstilganger (del av NP)				
Bedrifter	68	83	76	95
Sysselsatte	375	438	579	315

5.5. Nedlegginger

Bedrifter som regnes som nedlagt i 1976 - 1977 har vanligvis avvirket produksjonsvirksomheten mellom 1.4. 1976 og 1.4. 1977. 1976 er altså siste året de er med i industristatistikken.

Den største gruppen nedlegginger er "Fra produksjonsbedrift til død" (PD). Differansen mellom tallene i tabell 10 og tabell 2-5 for PD er kunstige nedlegginger.

Siden "Fra ute av drift" (UP) ble regnet som nyetablering regner vi "Til ute av drift" (PU) som nedlegginger. Fra tallene i tabell 6 og 10 kan det se ut som 60-70 prosent av bedriftene som blir regnet til gruppen "midlertidig ute av drift" faktisk starter produksjonsvirksomhet igjen.

En liten del av næringsavgangen (PN) skal vi regne som nedlegginger. Det gjelder bedrifter som får endret næringsvirksomheten fra bergverksdrift og industri til eiendomsdrift. I slike tilfeller er det som regel snakk om bedrifter som legger ned produksjonsvirksomheten og bare driver utleie av produksjonslokalene.

Tabell 10-12 viser at antall nedlegginger har gått jevnt nedover fra 672 bedrifter i 1976 - 1977 til 550 bedrifter i 1979 - 1980. Dette er en nedgang i antall nedlegginger på 122 bedrifter, mens vi fra avsnitt 5.3 ser at antall nyetableringer i samme periode økte med 121 bedrifter. Av tabell 11 ser vi at både enbedrifts- og flerbedriftsforetak har hatt nedgang i antall nedlegginger, men relativt størst for flerbedriftsforetak hvor minst en bedrift lever videre. Særlig innen "Produksjon av næringsmidler" har slike nedlegginger avtatt, men også i næringene "Produksjon av tekstilvarer, bekledningsvarer, lær og lærvarer", "Produksjon av trevarer" og "Grafisk produksjon" finner vi samme tendens.

Effekten på sysselsettingen av nedlegninger er klart større i 1977 og 1978 enn de to øvrige årene. I 1977 og 1978 ble det nedlagt nesten dobbelt så mange bedrifter med over 50 sysselsatte som i 1976 og 1979.

Tabell 10. Nedlegninger etter nedleggingstype. 1976 - 1980

Nedleggingstype	1976- 1977	1977- 1978	1978- 1979	1979- 1980
I alt				
Bedrifter	672	619	587	550
Sysselsatte	4 523	6 347	5 605	4 747
Opphør (del av PD)				
Bedrifter	533	460	449	447
Sysselsatte	3 831	5 349	4 628	3 837
Til ute av drift (del av PU)				
Bedrifter	128	149	134	103
Sysselsatte	596	878	613	910
Til eiendomsdrift (del av PN)				
Bedrifter	11	10	4	-
Sysselsatte	96	120	85	-

Tabell 11. Nedlegninger etter foretakstype. 1976 - 1980

Foretakstype	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
I alt				
Bedrifter	672	619	587	550
Sysselsatte	4 523	6 347	5 605	4 747
Flerbedriftsforetak				
- foretaksnedlegninger				
Bedrifter	38	26	21	18
Sysselsatte	330	561	741	297
- bedriftsnedlegninger i eksisterende foretak				
Bedrifter	160	146	117	98
Sysselsatte	1 915	2 660	2 075	1 988
Enbedriftsforetak				
Bedrifter	474	447	449	434
Sysselsatte	2 278	3 120	2 789	2 462

Tabell 12. Nedlegginger etter størrelsesgrupper. 1976 - 1980

Størrelsesgruppe	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
I alt				
Bedrifter	672	619	587	550
Sysselsatte	4 523	6 347	5 605	4 747
0-4 sysselsatte				
Bedrifter	448	378	393	355
Sysselsatte	803	646	625	588
5-9 sysselsatte				
Bedrifter	116	109	99	82
Sysselsatte	734	717	638	505
10-19 sysselsatte				
Bedrifter	62	58	43	67
Sysselsatte	839	759	579	885
20-49 sysselsatte				
Bedrifter	34	50	29	32
Sysselsatte	980	1 443	852	887
50-99 sysselsatte				
Bedrifter	9	18	13	7
Sysselsatte	624	1 218	916	443
100 og over				
Bedrifter	3	6	10	7
Sysselsatte	543	1 564	1 995	1 439

5.6 Andre avganger

Andre avganger defineres som avganger som ikke er nedlegginger. Målt med antall bedrifter er PE "Til enmannsbedrift fra produksjonsbedrift" og PN "Næringsavganger" de største gruppene.

Det er flere avganger til gruppen enmannsbedrifter enn tilganger fra denne gruppen. Tabell 9 og 13 viser at avgangene til enmannsbedrifter ligger 50-60 bedrifter over tilgangene. Her må det imidlertid nevnes at rundt 20 bedrifter i EP regnes som nyetableringer. Næringsavgangene har i perioden også ligget over næringstilgangene når vi ser bort fra 1979-80 da næringsavgangene var betydelig lavere enn de øvrige år.

Øvrige avganger er avgang av hjelpeavdelinger og kunstige avganger. Samlet for de fire periodene ligger nedgangen i antall sysselsatte som følge av disse avgangene på samme nivå som det sysselsetningsbidrag tilsvarende Andre tilganger gir.

Tabell 13. Andre avganger. 1976 - 1980

	1976- 1977	1977- 1978	1978- 1979	1979- 1980
I alt				
Bedrifter	471	544	444	394
Sysselsatte	2 776	3 644	3 821	3 638
Av dette				
Til enmannsbedrifter (PE)				
Bedrifter	290	308	257	257
Sysselsatte	600	654	538	599
Næringsavganger (del av PN)				
Bedrifter	123	159	125	73
Sysselsatte	777	919	681	455

5.7. Sysselsettingstilgang og -avgang

Vi skal i dette avsnittet se litt nærmere på bruttoendringer i antall sysselsatte. Det meste av tilgang og avgang av arbeidsplasser skjer i den gruppen vi kaller Eksisterende bedrifter; dvs. bedrifter som er med i industristatistikken både i år t-1 og t (se figur 4). Tilgangen og avgangen av arbeidsplasser måles som differansen mellom gjennomsnittlig sysselsetting i år t-1 og t. Mellomliggende bevegelser i sysselsettingsbestanden som følge av sesong- og konjunktursvingninger dempes dermed ned. I motsatt retning trekker det forhold at den statistiske enhet er bedrift. Dersom et foretak har flere bedrifter som ligger lokalt samlet og det overføres sysselsatte fra den ene bedriften til den andre, blir dette regnet som sysselsettingsavgang og -tilgang. Dette bidrar til å øke bruttoendringstallene mer enn det som virker rimelig når disse tallene brukes som mål på tilgang og avgang av arbeidsplasser.

Sysselsettingstilveksten for nyetablerte bedrifter kan være lavere enn antall sysselsatte i disse bedriftene. Dette skyldes at bedrifter som er under oppbygging (investeringsbedrifter) først teller som bedrifter og regnes som nyetablerte når det settes i gang produksjon. Enkelte investeringsbedrifter har imidlertid sysselsatte også i oppbyggingsfasen; derfor kan den faktiske sysselsettingstilveksten bli lavere enn antall sysselsatte i nyetablerte bedrifter.

Sysselsettingsavgangen fra nedlagte bedrifter blir gjennomsnittlig antall sysselsatte i disse bedriftene siste driftsåret.

Sysselsettingstilgang og -avgang for Andre tilganger og Andre avganger er langt lavere enn antall sysselsatte i disse bedriftene første eller siste året de er med i industristatistikken. Dels skyldes dette at det er differansen mellom antall sysselsatte i år t-1 og t som regnes som sysselsettingstilgang og -avgang. En del av disse bedriftene er jo egentlig eksisterende bedrifter, som f.eks. næringstilganger og -avganger. Videre inneholder Andre tilganger og Andre avganger kunstige tilganger og avganger. Disse regnes ikke med i tilgangs- og avgangstallene.

I tabell 14 har vi fordelt tilgang og avgang av arbeidsplasser på eksisterende bedrifter, nyetableringer og nedlegginger.

Sysselsettingstilgang og -avgang for Andre tilganger og Andre avganger regner vi til eksisterende bedrifter fordi de fleste av disse bedriftene egentlig er eksisterende i år t-1 og år t, bare ikke innenfor industristatistikken omfang.

Fordelingen av bruttoendringstallene mellom eksisterende bedrifter på den ene siden og nyetableringer og nedlegginger på den andre siden er nok for høy i retning av Eksisterende bedrifter (se tabell 14 og 15). Som vi allerede har vært inne på blir sysselsettingsavgangen fra nedlagte bedrifter gjennomsnittlig antall sysselsatte siste driftsåret. Dersom en bedrift legges ned tidlig på året vil gjennomsnittlig sysselsetting dette året normalt være lavere enn antall sysselsatte på nedleggingsstidspunktet. Dessuten foregår ofte en nedtrapping av sysselsettingen over noe tid forut for nedleggingen.

Tabell 15 viser at mellom 17 og 19 prosent av avgangen av arbeidsplasser kommer fra bedrifter som legges ned. Lar vi sysselsettingsavgangen nest siste driftsår for de bedriftene som legges ned telle med som sysselsettingsavgang i forbindelse med nedlegginger blir nedleggingens andel av total sysselsettingsavgang 22 prosent i 1976 - 1977, 24 prosent i 1977 - 1978 og nær 26 prosent i 1978 - 1979. (Tilsvarende tall for 1979 - 1980 kan selvsagt ikke lages før vi kjenner hvilke bedrifter som ble lagt ned i 1980 - 1981.)

På samme måte vil sysselsettingstilgang i forbindelse med nyetableringer være undervurdert målt ved den prosentandelen som er angitt i tabell 15. Regner vi sysselsettingstilgangen de to første driftsårene som sysselsettingstilgang i forbindelse med nyetableringer, utgjorde disse 20 prosent av sysselsettingstilgangen i 1977 - 1978, 22 prosent av sysselsettingstilgangen i 1978 - 1979 og 19 prosent av sysselsettingstilgangen i 1979 - 1980. (Se Haugland og Holm (1982)).

Vi kan med andre ord slå fast at nedlegginger av bedrifter betyr mer for sysselsettingsavgang enn nyetableringer gjør for sysselsettingstilgang.

Nettotilgangen av industrisysselsatte skal gi uttrykk for tilgangen av arbeidsplasser minus tap av arbeidsplasser. Summerer vi opp nettotilgangen i tabell 14 for hele perioden finner vi at det netto gikk tapt 7 000 arbeidsplasser. Differansen mellom antall sysselesatte i 1976 og 1980 er imidlertid 8 500. Dette betyr at det netto har vært reduksjon i sysselsettingstallet som følge av næringsavgang og avgang av bedrifter til gruppen enmannsbedrifter. Arbeidsplassene i disse bedriftene har ikke nødvendigvis gått tapt, og regnes dermed ikke som sysselsettingsavgang.

I tabell 16 har vi dekomponert industristatistikkens nettotilvekst i sysselsettingen på hver av de nevnte gruppene pluss gruppen Andre nettotilganger. Andre nettotilganger er i sin helhet kunstige tilganger og avganger av sysselesatte.

Fra 1976 til 1977 var det en relativt stor kunstig tilgang av sysselesatte som egentlig skulle ha vært med som tilgang i en tidligere periode. Omtrent hele denne tilgangen er avisbud (sysselesatt i grafisk industri) som ved en feil ikke var talt med tidligere. De kunstige nettoavgangene i perioden 1976 - 1980 er fordelt på flere næringer men med størst utslag for verkstedindustrien (se for øvrig avsnitt 6.1).

Sysselsettingsveksten når en bedrift går fra enmannsbedrift til produksjonsbedrift regnes til sysselsettingstilgang (linja Tilgang i tabell 16). Tilsvarende regnes sysselsettingsreduksjon når en bedrift går fra produksjonsbedrift til enmannsbedrift som sysselsettingsavgang (linja Avgang i tabell 16). Dermed er det bare sysselsettingen før enmannsbedriftene blir produksjonsbedrifter som regnes til linja Fra enmannsbedrifter. Og tilsvarende sysselsettingen når produksjonsbedrifter har blitt enmannsbedrifter som regnes til linja til enmannsbedrifter.

Sysselsettingsendringer ved næringstilgang og næringsavgang behandles litt annerledes.

Sysselsettingstilgang og avgang fra året før for bedrifter som kommer som næringstilganger regnes til Tilgang og Avgang (tabell 16), mens det for næringsavgang ikke regnes noen sysselsettings-tilgang og -avgang. Dermed vil linja for Næringstilgang inneholde bedriftenes sysselsetting året før de blir industribedrifter, mens Næringsavgang vil være sysselsettingen siste året bedriften var industribedrift.

Vi har altså konvensjonelt valgt at sysselsettingstilgang og -avgang regnes til den næringen en bedrift kommer til, uansett om det er næringsskifter innen industri eller mellom industri og andre næringer.

I tabell 16 har vi altså dekomponert nettoendring i industrisysselesettingen i nettotap av arbeidsplasser (Tilgang - Avgang) og endring som skyldes bedrifter som går ut og inn av industristatistikkens omfang og kunstige tilganger og avganger (Andre nettotilganger).

Tabell 14. Sysselsettingstilgang og -avgang. 1976 - 1980

	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
Tilgang	27 416	29 563	27 475	25 050
Eksisterende bedrifter	24 301	24 361	22 614	22 322
Nyetableringer	3 115	5 202	4 861	2 728
Avgang	26 228	33 423	31 250	25 591
Eksisterende bedrifter	21 705	27 110	25 926	20 844
Nedlegginger	4 523	6 313 ¹	5 324 ¹	4 747
Nettotilganger	1 188	-3 860	-3 775	-541

¹ Sysselsettingsavgangen ved nedlegginger er her noe lavere enn gjennomsnittlig sysselsetting siste driftsåret for enkelte bedrifter som hadde et noe for høyt sysselsettingstall siste driftsåret (se tabell 10-12). Avgangstallet her gir den faktiske reduksjon i sysselsettingen.

Tabell 15. Sysselsettingstilgang og -avgang. Prosent. 1976 - 1980

	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
Tilgang	100	100	100	100
Eksisterende bedrifter	89	82	82	89
Nyetableringer	11	18	18	11
Avgang	100	100	100	100
Eksisterende bedrifter	83	81	83	81
Nedlegginger	17	19	17	19

Tabell 16. Nettoendring i antall sysselsatte etter tilgangs-/avgangskategorier. 1976 - 1980

	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
I alt	1 818	-5 088	-4 339	-848
Tilgang	27 416	29 563	27 475	25 050
Avgang	-26 228	-33 423	-31 250	-25 591
Fra enmannsbedrifter	255	177	179	195
Til enmannsbedrifter	-267	-282	-242	-274
Næringstilganger	271	494	407	332
Næringsavganger	-777	-919	-739	-455
Andre nettotilganger	1 148	-698	-169	-105

6. NÆRMERE OM UTVIKLINGEN 1976 - 1980

I dette avsnittet skal vi legge fram en del tall som viser bruttoendringer i antall bedrifter og sysselsatte fordelt på næringer, konkurransetyper, fylker og størrelsesgrupper.

Innledningsvis skal vi gjøre nærmere rede for utformingen av tabellene i dette avsnittet. Deretter skal vi gi noen kortfattede kommentarer til tallene, uten at vi skal gi oss inn på noen analyse. I Haugland og Holm (1982) er noen av utviklingstrekkene i antall bedrifter og sysselsatte prøvd forklart.

Tabellene som viser utviklingen i absolutte størrelser (bedrifter og sysselsatte) følger stort sett samme mønster som tabellene i avsnitt 5. Et forhold når det gjelder tabeller som viser tilgang og avgang av sysselsatte må imidlertid nevnes. Når en bedrift i løpet av en periode skifter næring eller flytter til et annet fylke regnes tilgang eller avgang av sysselsatte til den næringen/fylket bedriften tilhører ved utgangen av perioden. Flytter f.eks. en bedrift, med vekst i sysselsettingen fra Oslo til Akershus regnes sysselsettingsveksten til Akershus. Akershus vil imidlertid bare få tilveksten mellom de to årene som sysselsettingstilgang og Oslo vil ikke få noen sysselsettingsavgang. Det er altså bare "etablering" og "nedlegging" av arbeidsplasser som regnes til tilgang og avgang av sysselsatte. Sysselsettingsøkning og -reduksjon i en næring/fylke som følge av næringsendringer/flyttinger regnes som Andre nettotilganger av sysselsatte (se tabell 20). I tabellene inndelt etter sysselsettingsgruppe regnes tilgang og avgang av sysselsatte til den sysselsettingsgruppen eksisterende bedrifter tilhørte ved begynnelsen av perioden (år t-1). For eksempel kan vi lese av tabell 33 at tilgangen av sysselsatte fra 1976 til 1977 blant bedrifter som i utgangspunktet (1976) hadde mindre enn 5 sysselsatte var 2 716, pluss en tilgang på 719 fra nyetablerte bedrifter med færre enn 5 sysselsatte i etableringsåret (1977) til sammen en tilgang på 3 435 sysselsatte. Sysselsettingsavgangen blant eksisterende bedrifter som i 1976 hadde færre enn 5 sysselsatte var 1 267, mens 803 arbeidsplasser gikk tapt som følge av bedriftsnedleggelse, til sammen en avgang på 2 070 sysselsatte.

I de tabellene hvor vi relaterer nyetableringer og nedlegginger til bedrifter i alt, (tabell 19, 27 og 32), regnes nyetableringene som andel av det totale antall bedrifter medregnet nyetableringene, og nedleggingene som andel av det totale antall bedrifter medregnet nedleggingene. Ser vi på tabell 19 betyr dette at 4,6 prosent av de bedriftene som var i virksomhet i 1980 var nyetablert det året, eller 1 av 22 bedrifter. Tilsvarende ble 4,0 prosent av bedriftene som var i virksomhet i 1979 nedlagt dette året, 1 av 25 bedrifter.

Relative tall for tilgang og avgang av sysselsatte (tabell 22, 24, 30 og 34) beregnes på samme måte. Det betyr at sysselsettingstilgangen i 1979 - 1980 regnes som andel av sysselsettingen i 1980, og sysselsettingsavgangen i samme periode regnes som andel av sysselsettingen i 1979. Av tabell 22 ser vi at den relative sysselsettingstilgangen fra 1979 til 1980, i gjennomsnitt for oljeutvinning, bergverksdrift og industri var 6,6 prosent, mens sysselsettingsavgangen var 6,7 prosent.

Sagt på en annen måte, hver 15. arbeidsplass i 1980 var ny, og nær innpå hver 16. arbeidsplass gikk tapt i 1979.

6.1. Næringsutvikling

Tabell 17 og 18 viser utviklingen i tilgang og avgang av bedrifter for noen tilgangs- og avgangskategorier. Næringstilganger og Næringsavganger er gitt samme innhold som i de tidligere avsnittene. Det betyr at næringsomgrupperinger innen industrien ikke regnes til Næringstilganger og Næringsavganger, men til Andre nettotilganger. Slike næringsendringer har et relativt lite omfang.

Av tabell 17 ser vi at nesten halvparten av nedgangen i bedriftstallet fra 1976 til 1980 er nettoavgang til enmannsbedrifter. Resten av nedgangen er nokså likt fordelt mellom nettonedlegginger og nettonæringsavganger. Andre nettotilganger på 25 bedrifter er kunstige nettotilganger (se side 28).

Tabell 17 og 18 gir en god illustrasjon av hvor lite nettoendringene i bedriftstallet sier om utviklingen i nyetableringer og nedlegginger. Fordelingen av disse nettoendringskomponentene på næring varierer en god del. Vi legger særlig merke til at verkstedindustrien har en betydelig overvekt av nyetableringer i forhold til nedlegginger. Netto avgang til enmannsbedrifter var særlig stor i trevareindustrien.

Trevareindustrien har også samlet hatt stor nedgang i bedriftstallet. Det samme har næringsmiddelindustrien, men det skyldes først og fremst mange nedlegginger og få nyetableringer. Etablerings- og nedleggingsratene i tabell 19 viser at næringsmiddelindustrien er den eneste næringen som ikke viser noen tendens til vekst i etableringsraten, bortsett fra "Produksjon av metaller" som i løpet av perioden bare hadde 6 nyetableringer.

"Treforedling, grafisk produksjon og forlagsvirksomhet" (særlig grafisk produksjon) og "Produksjon av verkstedprodukter" har et nivå og en vekst i etableringsraten som ligger over gjennomsnittet for industrien. Det er særlig næringsmiddelindustrien, teko-industrien og trevareindustrien som bidrar til at nedleggingsraten totalt sett går ned fra 4,7 til 4,0. Teko-industrien hadde klart høyere nedleggingsrater i 1976 - 1978 i forhold til 1978 - 1980. Allikevel er nedleggingsraten også de siste årene godt over gjennomsnittet for industrien. Som vi tidligere har nevnt er det særlig nedlegging av bedrifter i foretak som lever videre, som har avtatt. Det er nettopp innen de tre nevnte næringene og grafisk industri at en slik utvikling har funnet sted. For eksempel ble det nedlagt 25 bedrifter i eksisterende fiskeforedlingsforetak i de to første årene mot 4 nedlegginger de to siste årene.

Tabell 19 viser også at verkstedindustrien hadden en nedleggingsrate som stort sett lå stabil på et lavere nivå enn industrigjennomsnittet.

Tabell 20 og 21, som viser tilgang og avgang av sysselsatte, har samme utforming som tabellene i avsnitt 5.7. Vi vil ikke her gjenta de forklaringer som er nødvendig for å forstå tabellen, men viser til teksten i avsnitt 5.7. Det er bare oljeutvinning og næringsmiddelindustrien som har hatt nettotilgang av arbeidsplasser. Oljeutvinning hadde en tilvekst på 3 500 sysselsatte.

Verkstedindustrien hadde den mest markerte tilbakegangen med et netto tap av 4 000 arbeidsplasser. Sysselsettingen i verkstedindustrien har også blitt redusert som følge av nettonæringsavganger og avgang til enmannsbedrifter.

Teko-industrien har også hatt stor nettoavgang av sysselsatte. Tabell 22 viser at teko-industrien gjennomgående hadde den største avgangen sett i forhold til sysselsettingsbestanden. For hele perioden sett under ett gikk gjennomsnittlig hver 10. arbeidsplass tapt hvert år i teko-industrien. For industrien i alt gikk hver 14. arbeidsplass tapt hvert år.

Nettotilgang av sysselsatte fordelt på næringer varierer sterkt fra år til år. Omtrent hele nettotilgangen for næringsmiddelindustrien kom i perioden 1977 - 1978. Produksjon av metaller har siden 1978 hatt en nettotilgang på vel 1 300 sysselsatte, på tross av at næringen for hele perioden har tapt nær innpå 1 600 arbeidsplasser. Også inndelt etter konkurransetype varierer nettotilgangen en del fra år til år.

Skjermede næringer hadde i 1977 - 1978 en netto tilgang på vel 2 500 arbeidsplasser, for de øvrige periodene har tilgangen og avgangen av sysselsatte ligget på samme nivå.

Utekonkurrerende næringer har netto ikke tapt arbeidsplasser i 1978 - 1980, mens tapet fra 1976 til 1978 var på ved 4 500 sysselsatte.

Hjemmekonkurrerende næringer hadde en nettotilgang på 1 000 sysselsatte fra 1976 til 1977. Fra 1977 til 1980 tapte imidlertid disse næringene netto 10 500 arbeidsplasser.

Den relative tilgangen (se tabell 24) var klart høyere i hjemmekonkurrerende og skjermede næringer enn i utekonkurrerende. I de førstnevnte var i gjennomsnitt hver 14. arbeidsplass ny hvert år, mens det i utekonkurrerende næringer gjennomgående bare var 1 ny for hver 21. arbeidsplass.

Vi merker oss for øvrig at den relative tilgangen i hjemmekonkurrerende næringer ikke har vist noe tegn til å avta, mens sysselsettingsavgangen vokste sterkt fra 1976 til 1979. Av tabell 23 ser vi at sysselsettingsavgangen med nedlegging av hjemmekonkurrerende bedrifter har vokst i hele perioden mens sysselsettingsavgangen i eksisterende bedrifter fra 1979 til 1980 var lavere enn i de to foregående periodene.

Tabell 17. Netto tilvekst av bedrifter fra 1976 til 1980, etter næringsområder og tilgangs-/avgangskategorier

Næringsområde	I alt	Nyetableringer - nedlegginger	Fra enmanns- bedrift - Til enmanns- bedrift	Nærings- tilgang, nærings- avgang	Andre netto- tilganger
2,3 OLJEUTVINNING, BERG- VERKSDRIFT OG INDUSTRI .	-545	-152	-260	-158	25
2 OLJEUTVINNING OG BERGVERKSDRIFT	-55	-41	2	-12	-4
3 INDUSTRI	-490	-111	-262	-146	29
31 Produksjon av nærings- midler, drikke- og tobaksvarer	-289	-252	-36	-9	8
32 Produksjon av tekstil- og bekledningsvarer, lær og lærvarer	-143	-93	-40	-14	4
33 Produksjon av trevarer .	-239	-97	-95	-39	-8
34 Treforedling, grafisk produksjon og forlags- virksomhet	93	100	-22	6	9
35 Produksjon av kjemiske produkter, mineralolje-, kull-, gummi- og plastprodukter	-32	-23	-9	-7	7
36 Produksjon av mineralske produkter	-15	-12	-4	3	-2
37 Produksjon av metaller .	-20	-12	-6	-	-2
38 Produksjon av verksted- produkter	159	264	-36	-86	17
39 Industriproduksjon ellers	-4	14	-14	-	-4

Tabell 18. Tilgang og avgang av bedrifter, etter næringsområde. 1976 - 1980

Næringsområde/ tilgangs-/avgangstype	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
2,3 OLJEUTVINNING, BERGVERKSDRIFT OG INDUSTRI				
Netto tilgang i alt	-219	-290	-101	65
Nyetableringer	511	539	594	632
Nedlegginger	-672	-619	-587	-550
Fra enmannsbedrifter	259	198	188	207
Til enmannsbedrifter	-290	-308	-257	-257
Næringstilganger	68	83	76	95
Næringsavganger	-123	-159	-125	-73
Andre nettotilganger	28	-24	10	11
2 OLJEUTVINNING OG BERGVERKSDRIFT				
Netto tilgang i alt	-25	-15	-23	8
Nyetableringer	26	29	27	31
Nedlegginger	-53	-28	-49	-24
Fra enmannsbedrifter	5	6	7	4
Til enmannsbedrifter	-6	-5	-	-9
Næringstilganger	6	6	7	9
Næringsavganger	-6	-19	-11	-4
Andre nettotilganger	3	-4	-4	1
3 INDUSTRI				
Netto tilgang i alt	-194	-275	-78	57
Nyetableringer	485	510	567	601
Nedlegginger	-619	-591	-538	-526
Fra enmannsbedrifter	254	192	181	203
Til enmannsbedrifter	-284	-303	-257	-248
Næringstilganger	62	77	69	86
Næringsavganger	-117	-140	-114	-69
Andre nettotilganger	25	-20	14	10
31 Produksjon av næringsmidler, drikke- og tobakksvarer				
Netto tilgang i alt	-88	-126	-27	-48
Nyetableringer	63	51	61	61
Nedlegginger	-144	-150	-84	-110
Fra enmannsbedrifter	33	23	27	27
Til enmannsbedrifter	-40	-38	-37	-31
Næringstilganger	6	20	14	14
Næringsavganger	-8	-34	-11	-10
Andre nettotilganger	2	2	3	1
32 Produksjon av tekstil- og bekled- ningsvarer, lær og lærvarer				
Netto tilgang i alt	-10	-82	-25	-26
Nyetableringer	56	28	40	48
Nedlegginger	-76	-86	-51	-52
Fra enmannsbedrifter	22	29	6	17
Til enmannsbedrifter	-26	-32	-30	-26
Næringstilganger	8	3	7	4
Næringsavganger	-3	-16	-6	-11
Andre nettotilganger	9	-8	9	-6
33 Produksjon av trevarer				
Netto tilgang i alt	-104	-78	-75	18
Nyetableringer	40	53	54	81
Nedlegginger	-98	-69	-91	-67
Fra enmannsbedrifter	53	35	37	35
Til enmannsbedrifter	-73	-78	-57	-47
Næringstilganger	8	7	11	13
Næringsavganger	-31	-23	-19	-5
Andre nettotilganger	-3	-3	-10	8

Tabell 18 (forts.). Tilgang og avgang av bedrifter, etter næringsområde. 1976 - 1980

Næringsområde/ tilgangs-/avgangstype	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
34 Treforedling, grafisk produksjon og forlagsvirksomhet				
Netto tilgang i alt	-10	35	-	68
Nyetableringer	79	94	92	103
Nedlegginger	-68	-60	-77	-63
Fra enmannsbedrifter	22	20	18	31
Til enmannsbedrifter	-44	-27	-26	-16
Næringstilganger	8	4	7	10
Næringsavganger	-7	-5	-8	-3
Andre nettotilganger	-	9	-6	6
35 Produksjon av kjemiske produkter, mineralolje-, kull-, gummi- og plastprodukter				
Netto tilgang i alt	-6	-16	1	-11
Nyetableringer	20	27	32	23
Nedlegginger	-30	-39	-26	-30
Fra enmannsbedrifter	11	-	3	5
Til enmannsbedrifter	-11	-4	-4	-9
Næringstilganger	6	4	4	3
Næringsavganger	-7	-5	-8	-4
Andre nettotilganger	5	1	-	1
36 Produksjon av mineralske produkter				
Netto tilgang i alt	-11	-7	2	1
Nyetableringer	18	24	24	15
Nedlegginger	-24	-25	-22	-22
Fra enmannsbedrifter	4	8	7	10
Til enmannsbedrifter	-7	-9	-8	-9
Næringstilganger	1	3	3	6
Næringsavganger	-2	-2	-3	-3
Andre nettotilganger	-1	-6	1	4
37 Produksjon av metaller				
Netto tilgang i alt	-6	-3	-8	-3
Nyetableringer	2	2	-	2
Nedlegginger	-4	-3	-6	-5
Fra enmannsbedrifter	-	1	-	-
Til enmannsbedrifter	-1	-4	-2	-
Næringstilganger	-	-	-	-
Næringsavganger	-	-	-	-
Andre nettotilganger	-3	1	-	-
38 Produksjon av verkstedprodukter				
Netto tilgang i alt	41	7	46	65
Nyetableringer	191	214	237	252
Nedlegginger	-159	-145	-168	-158
Fra enmannsbedrifter	97	68	75	68
Til enmannsbedrifter	-72	-97	-80	-95
Næringstilganger	24	32	22	31
Næringsavganger	-53	-54	-57	-31
Andre nettotilganger	13	-11	17	-2
39 Industriproduksjon ellers				
Netto tilgang i alt	-	-6	9	-7
Nyetableringer	16	17	27	16
Nedlegginger	-16	-14	-13	-19
Fra enmannsbedrifter	12	8	8	10
Til enmannsbedrifter	-10	-14	-13	-15
Næringstilganger	1	4	1	5
Næringsavganger	-6	-1	-2	-2
Andre nettotilganger	3	-6	1	-2

Tabell 19. Nyetablerte og nedlagte bedrifter i prosent av bedrifter i alt, etter næringsområde.
1976 - 1980

Næringsområde	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
2,3 OLJEUTVINNING, BERGVERKS- DRIFT OG INDUSTRI				
Nyetableringer	3,6	3,9	4,3	4,6
Nedlegginger	4,7	4,4	4,2	4,0
2 OLJEUTVINNING OG BERGVERKSDRIFT				
Nyetableringer	4,4	5,0	4,9	5,5
Nedlegginger	8,6	4,7	8,5	4,3
3 INDUSTRI				
Nyetableringer	3,6	3,8	4,3	4,5
Nedlegginger	4,5	4,4	4,0	4,0
31 Produksjon av næringsmidler, drikke- og tobakksvarer				
Nyetableringer	2,3	1,9	2,3	2,4
Nedlegginger	5,0	5,4	4,0	4,2
32 Produksjon av tekstil- og bekleddingsvarer, lær og lærvarer				
Nyetableringer	5,1	2,8	4,0	5,0
Nedlegginger	6,9	7,8	5,3	5,3
33 Produksjon av trevarer				
Nyetableringer	1,7	2,4	2,5	3,7
Nedlegginger	4,0	3,0	3,1	3,1
34 Treforedling, grafisk produk- sjon og forlagsvirksomhet				
Nyetableringer	4,7	5,5	5,4	5,8
Nedlegginger	4,0	3,6	3,7	3,7
35 Produksjon av kjemiske produk- ter, mineralolje-, kull-, gummi- og plastprodukter				
Nyetableringer	2,8	3,4	4,6	3,3
Nedlegginger	4,1	5,4	4,3	4,3
36 Produksjon av mineralske produkter				
Nyetableringer	3,0	4,0	4,0	2,5
Nedlegginger	3,9	4,2	3,7	3,7
37 Produksjon av metaller				
Nyetableringer	1,4	1,5	-	1,6
Nedlegginger	2,8	2,2	3,9	3,9
38 Produksjon av verksted- produkter				
Nyetableringer	4,8	5,4	5,9	6,2
Nedlegginger	4,0	3,7	3,9	3,9
39 Industriproduksjon ellers				
Nyetableringer	5,4	5,8	8,9	5,4
Nedlegginger	5,4	4,7	6,3	6,3

Tabell 20. Netto tilgang av sysselsatte fra 1976 til 1980, etter næringsområde og tilgangs- / avgangskategori

Næringsområde	I alt	Tilgang - avgang	Fra enmanns- bedrifter - til enmanns- bedrifter	Næringstilgang, - næringsavgang	Andre netto- tilganger
2,3 OLJEUTVINNING, BERG- VERKSDRIFT OG INDUSTRI	-8 457	-6 988	-259	-1 386	176
2 OLJEUTVINNING OG BERGVERKSDRIFT	2 641	2 685	4	-17	-31
3 INDUSTRI	-11 098	-9 673	-263	-1 369	207
31 Produksjon av næringsmidler, drikke- og tobakksvarer	1 560	1 330	-27	32	225
32 Produksjon av tekstil-, og bekledningsvarer, lær og lærvarer	-3 135	-3 136	-34	13	22
33 Produksjon av trevarer	-1 191	-691	-74	-324	-102
34 Treforedling, grafisk produksjon og forlags- virksomhet	219	-801	-17	-104	1 141
35 Produksjon av kjemiske produkter, mineralolje-, kull-, gummi- og plast- produkter	-284	-21	-9	-170	-84
36 Produksjon av mineralske produkter	-312	-402	-4	22	72
37 Produksjon av metaller	-1 611	-1 687	-5	-	81
38 Produksjon av verksted- produkter	-5 883	-3 955	-80	-834	-1 014
39 Industriproduksjon ellers ..	-461	-310	-13	-4	-134

Tabell 21. Tilgang og avgang av sysselsatte, etter næringsområde. 1976 - 1980

Næringsområde	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
2,3 OLJEUTVINNING, BERGVERKS- DRIFT OG INDUSTRI				
Netto tilgang	1 188	-3 860	-3 775	-541
Tilgang	27 416	29 563	27 475	25 050
Eksisterende bedrifter	24 301	24 361	22 614	22 322
Nyetableringer	3 115	5 202	4 861	2 728
Avgang	26 228	33 423	31 250	25 591
Eksisterende bedrifter	21 705	27 110	25 926	20 844
Nedlegginger	4 523	6 313	5 324	4 747
2 OLJEUTVINNING OG BERGVERKS- DRIFT				
Netto tilgang	453	736	669	827
Tilgang	1 305	1 454	1 372	1 324
Eksisterende bedrifter	1 019	1 349	1 167	1 263
Nyetableringer	286	105	205	61
Avgang	852	718	703	497
Eksisterende bedrifter	685	599	614	447
Nedlegginger	167	119	89	50
3 INDUSTRI				
Netto tilgang	735	-4 596	-4 444	-1 368
Tilgang	26 111	28 109	26 103	23 726
Eksisterende bedrifter	23 282	23 012	21 447	21 059
Nyetableringer	2 829	5 097	4 656	2 667
Avgang	25 376	32 705	30 547	25 094
Eksisterende bedrifter	21 020	23 910	25 312	20 397
Nedlegginger	4 356	6 194	5 235	4 697
31 Produksjon av næringsmidler, drikke- og tobakksvarer				
Netto tilgang	472	1 183	-106	-219
Tilgang	4 353	5 740	3 930	3 288
Eksisterende bedrifter	3 807	5 393	3 381	2 979
Nyetableringer	546	347	549	309
Avgang	3 881	4 557	4 036	3 507
Eksisterende bedrifter	3 059	2 364	3 593	2 839
Nedlegginger	822	2 193	443	668
32 Produksjon av tekstil- og be- kledningsvarer, lær og lærvarer				
Netto tilgang	-305	-1 611	-650	-570
Tilgang	2 168	1 240	1 314	1 332
Eksisterende bedrifter	1 957	1 074	1 112	1 125
Nyetableringer	211	166	202	207
Avgang	2 473	2 851	1 964	1 902
Eksisterende bedrifter	1 667	2 092	1 463	1 352
Nedlegginger	806	759	501	550
33 Produksjon av trevarer				
Netto tilgang	297	415	-919	-484
Tilgang	2 936	2 730	2 155	1 820
Eksisterende bedrifter	2 753	2 419	1 924	1 602
Nyetableringer	183	311	231	218
Avgang	2 639	2 315	3 074	2 304
Eksisterende bedrifter	2 030	1 839	2 636	1 841
Nedlegginger	609	476	438	463

Tabell 21 (forts.). Tilgang og avgang av sysselsatte, etter næringsområde. 1976 - 1980

Næringsområde	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
34 Treforedling, grafisk produksjon og forlagsvirksomhet				
Netto tilgang	-796	350	-99	-256
Tilgang	2 811	5 027	3 253	2 353
Eksisterende bedrifter	2 573	3 913	2 850	2 049
Nyetableringer	238	1 114	403	304
Avgang	3 607	4 677	3 352	2 609
Eksisterende bedrifter	2 848	4 063	2 466	2 362
Nedlegginger	759	614	886	247
35 Produksjon av kjemiske produkter, mineralolje-, kull-, gummi- og plastprodukter				
Netto tilgang	1 086	-494	170	-783
Tilgang	2 238	1 948	2 171	995
Eksisterende bedrifter	1 918	1 192	1 953	835
Nyetableringer	320	756	218	160
Avgang	1 152	2 442	2 001	1 778
Eksisterende bedrifter	977	2 233	1 840	1 545
Nedlegginger	175	209	161	233
36 Produksjon av mineralske produkter				
Netto tilgang	296	-237	-15	-446
Tilgang	1 027	605	843	529
Eksisterende bedrifter	982	451	777	487
Nyetableringer	45	154	66	42
Avgang	731	842	858	975
Eksisterende bedrifter	650	740	775	731
Nedlegginger	81	102	83	244
37 Produksjon av metaller				
Netto tilgang	-827	-2 200	436	904
Tilgang	694	495	1 484	1 399
Eksisterende bedrifter	659	468	1 484	1 383
Nyetableringer	35	27	-	16
Avgang	1 521	2 695	1 048	495
Eksisterende bedrifter	1 507	2 661	632	364
Nedlegginger	14	34	366	131
38 Produksjon av verkstedprodukter				
Netto tilgang	388	-1 837	-3 218	712
Tilgang	9 553	10 032	10 721	11 862
Eksisterende bedrifter	8 345	7 866	7 801	10 478
Nyetableringer	1 208	2 166	2 920	1 384
Avgang	9 165	11 869	13 939	11 150
Eksisterende bedrifter	8 118	7 591	11 636	9 063
Nedlegginger	1 047	1 677	2 303	2 087
39 Industriproduksjon ellers				
Netto tilgang	124	-165	-43	-226
Tilgang	331	292	232	148
Eksisterende bedrifter	288	236	165	121
Nyetableringer	43	56	67	27
Avgang	207	457	275	374
Eksisterende bedrifter	164	327	221	300
Nedlegginger	43	130	54	74

Tabell 22. Tilgang og avgang av sysselsatte i prosent av sysselsatte i alt, etter næringsområde.
1976 - 1980

Næringsområde	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
2,3 OLJEUTVINNING, BERGVERKS- DRIFT OG INDUSTRI				
Tilgang	7,0	7,6	7,2	6,6
Avgang	6,7	8,5	8,1	6,7
2 OLJEUTVINNING OG BERGVERKSDRIFT				
Tilgang	11,7	12,2	11,0	9,9
Avgang	7,9	6,5	5,6	3,7
3 INDUSTRI				
Tilgang	6,9	7,5	7,0	6,4
Avgang	6,7	8,6	8,1	6,8
31 Produksjon av næringsmidler, drikke- og tobakksvarer				
Tilgang	7,7	9,9	6,8	5,7
Avgang	6,9	8,0	7,0	6,1
32 Produksjon av tekstil- og bekledningsvarer, lær og lærvarer				
Tilgang	8,7	5,3	5,8	6,1
Avgang	9,9	11,4	8,1	8,6
33 Produksjon av trevarer				
Tilgang	8,4	7,7	6,3	5,4
Avgang	7,5	6,6	8,7	6,8
34 Treforedling, grafisk produk- sjon og forlagsvirksomhet				
Tilgang	5,3	9,4	6,1	4,4
Avgang	6,8	8,8	6,2	4,9
35 Produksjon av kjemiske produk- ter, mineralolje-, kull-, gummi- og plastprodukter				
Tilgang	7,2	6,4	7,1	3,4
Avgang	4,0	7,9	6,6	6,0
36 Produksjon av mineralske produkter				
Tilgang	7,7	4,7	6,6	4,2
Avgang	5,8	6,3	6,7	7,1
37 Produksjon av metaller				
Tilgang	2,5	1,9	5,6	5,1
Avgang	5,3	9,6	4,1	1,8
38 Produksjon av verksted- produkter				
Tilgang	7,9	8,4	8,3	9,2
Avgang	6,8	8,8	10,5	8,7
39 Industriproduksjon ellers				
Tilgang	8,4	7,8	6,1	4,2
Avgang	5,0	11,7	7,3	10,7

Tabell 23. Tilgang og avgang av sysselsatte, etter bedriftenes konkurransetype. 1976 - 1980

Konkurransetype	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
OLJEUTVINNING, BERGVERKS- DRIFT OG INDUSTRI				
Nettotilgang i alt	1 188	-3 860	-3 775	-541
Skjermede næringer				
Netto tilgang	309	2 649	-18	-61
Tilgang	6 572	9 240	6 013	5 042
Eksisterende bedrifter	5 829	8 635	5 240	4 508
Nyetableringer	743	605	773	534
Avgang	6 263	6 591	6 031	5 103
Eksisterende bedrifter	5 013	4 188	5 001	4 268
Nedlegginger	1 250	2 403	1 030	835
Utekonkurrerende næringer				
Netto tilgang	-1 030	-3 517	204	473
Tilgang	2 610	3 300	3 460	2 582
Eksisterende bedrifter	2 237	1 857	3 231	2 426
Nyetableringer	373	1 443	229	156
Avgang	3 640	6 817	3 256	2 109
Eksisterende bedrifter	3 118	6 224	2 502	1 844
Nedlegginger	522	593	754	265
Hjemmekonkurrerende næringer				
Netto tilgang	1 056	-4 069	-4 742	-1 697
Tilgang	17 302	15 918	17 036	16 537
Eksisterende bedrifter	15 538	12 799	13 332	14 499
Nyetableringer	1 764	3 119	3 704	2 038
Avgang	16 246	19 987	21 778	18 234
Eksisterende bedrifter	13 495	16 670	18 238	14 587
Nedlegginger	2 751	3 317	3 540	3 647
Oljeutvinning				
Netto tilgang	853	1 077	781	744
Tilgang	932	1 105	966	889
Eksisterende bedrifter	697	1 070	811	889
Nyetableringer	235	35	155	-
Avgang	79	28	185	145
Eksisterende bedrifter	79	28	185	145
Nedlegginger	-	-	-	-

Tabell 24. Tilgang og avgang av sysselsatte i prosent av sysselsatte i alt, etter bedriftenes konkurranstype. 1976 - 1980

Konkurranstype	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
OLJEUTVINNING, BERGVERKS- DRIFT OG INDUSTRI I ALT				
Tilgang	7,0	7,6	7,2	6,6
Avgang	6,7	8,5	8,1	6,7
Skjermede næringer				
Tilgang	7,2	9,9	6,4	5,3
Avgang	6,9	7,1	6,5	5,4
Utekonkurrerende næringer				
Tilgang	3,9	5,3	5,5	4,1
Avgang	5,5	10,9	5,2	3,4
Hjemmekonkurrerende næringer				
Tilgang	7,4	7,0	7,7	7,5
Avgang	7,0	8,6	9,6	8,2
Utvinning av olje og naturgass				
Tilgang	38,4	31,5	22,5	17,7
Avgang	5,0	1,2	5,3	3,4

6.2. Utvikling etter fylke

Det er samme type tabeller som går igjen i dette avsnittet som i det forrige. Andre nettotilganger omfatter her foruten kunstige nettotilganger, flyttinger mellom fylker. Sysselsettingstilgang og -avgang for bedrifter som flytter regnes til fylket bedriften flytter til.

Oslo skiller seg ut med stor nettoreduksjon både i bedriftstallet og sysselsettingen. Fra 1976 til 1980 var nettoavgangen av industriarbeidsplasser i Oslo på i underkant av 5 000. I tillegg var det en nettoavgang på grunn av flyttinger ut av Oslo på 30 bedrifter med rundt 300 sysselsatte.

Agderfylkene, Rogaland, Troms og Finnmark har hatt overvekt av nyetableringer i forhold til nedlegginger. Tilsammen har disse fem fylkene hatt en nettotilgang av nyetableringer på 72 bedrifter. Nettotilgang av arbeidsplasser var i de samme fylkene på vel 2 700. Sogn og Fjordane, Sør- og Nord-Trøndelag og Nordland hadde også positiv nettotilgang av arbeidsplasser. Foruten Oslo var nedgangen i antall industriarbeidsplasser stor i Østfold, Akershus, Buskerud, Vestfold og Hordaland.

Sysselsettingsavgangen i Oslo skyldes både relativt lave tilgangstall og høye avgangstall (se tabell 30). I gjennomsnitt for hele perioden var relativ tilgang av sysselsatte i Oslo 6,4 prosent mot 7,1 prosent for hele landet, tilsvarende avgangstall var 8,9 prosent for Oslo og 7,5 prosent for hele landet. For øvrig ser vi at Rogaland har relative tilganger og avganger som ligger klart over landsgjennomsnitt. Dessuten har det vært en klar vekst i tallene fram til 1980.

Tabell 25. Netto tilgang av bedrifter fra 1976 til 1980, etter tilgangs-/avgangskategori. Fylke

Fylke	I alt	Nyetableringer - nedlegginger	Fra enmanns- bedrifter - til enmanns- bedrift	Nærings- tilgang - nærings- avgang	Andre netto- tilganger
HELE LANDET	-545	-152	-260	-158	25
Østfold	-30	1	-27	-15	11
Akershus	-23	1	-19	-17	12
Oslo	-175	-75	-44	-28	-28
Hedmark	-21	-18	-12	-1	10
Oppland	-33	-1	-29	-	-3
Buskerud	-24	-18	3	-2	-7
Vestfold	-23	-30	2	-8	13
Telemark	-50	-9	-26	-14	-1
Aust-Agder	11	7	-3	4	3
Vest-Agder	1	24	-16	-6	-1
Rogaland	-7	17	-27	-5	8
Hordaland	-59	-17	-9	-30	-3
Sogn og Fjordane	-2	2	-	-2	-2
Møre og Romsdal	-43	-20	-15	-15	7
Sør-Trøndelag	-62	-34	-11	-19	2
Nord-Trøndelag	-9	-3	-3	-	-3
Nordland	-27	-8	-20	-3	4
Troms	17	15	-1	-1	4
Finnmark	9	9	-3	4	-1
Svalbard	-	-	-	-	-
Kontinentalsokkelen	5	5	-	-	-

Tabell 26. Tilgang og avgang av bedrifter, etter tilgangs-/avgangskategori. Fylke. 1976 - 1980

Fylke	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
ØSTFOLD				
Netto tilgang i alt	4	-13	-21	-
Nyetableringer	41	41	30	40
Nedlegginger	-32	-44	-39	-36
Fra enmannsbedrift	16	13	9	13
Til enmannsbedrift	-18	-23	-17	-20
Næringstilgang	4	3	4	5
Næringsavgang	-6	-11	-9	-5
Andre netto tilganger	-1	8	1	3
AKERSHUS				
Netto tilgang i alt	-14	-9	3	-3
Nyetableringer	40	37	46	44
Nedlegginger	-45	-37	-41	-43
Fra enmannsbedrift	24	16	21	16
Til enmannsbedrift	-27	-33	-21	-15
Næringstilgang	3	10	7	14
Næringsavgang	-16	-11	-15	-9
Andre netto tilganger	7	9	6	-10
OSLO				
Netto tilgang i alt	-81	-45	-62	13
Nyetableringer	64	72	64	81
Nedlegginger	-116	-81	-92	-67
Fra enmannsbedrift	20	26	20	23
Til enmannsbedrift	-41	-34	-28	-30
Næringstilgang	13	9	9	15
Næringsavgang	-20	-16	-26	-12
Andre netto tilganger	-1	-21	-9	3
HEDMARK				
Netto tilgang i alt	-13	-15	8	-1
Nyetableringer	18	18	34	27
Nedlegginger	-27	-32	-27	-29
Fra enmannsbedrift	13	7	5	12
Til enmannsbedrift	-16	-11	-5	-17
Næringstilgang	1	2	6	3
Næringsavgang	-2	-3	-4	-4
Andre netto tilganger	-	4	-1	7
OPPLAND				
Netto tilgang i alt	-15	-17	2	-3
Nyetableringer	16	25	29	35
Nedlegginger	-29	-28	-22	-27
Fra enmannsbedrift	9	7	9	7
Til enmannsbedrift	-16	-15	-9	-21
Næringstilgang	4	3	3	2
Næringsavgang	-1	-4	-7	-
Andre netto tilganger	2	-5	-1	1
BUSKERUD				
Netto tilgang i alt	-13	-11	-17	17
Nyetableringer	19	32	27	34
Nedlegginger	-36	-33	-35	-26
Fra enmannsbedrift	14	8	15	15
Til enmannsbedrift	-10	-16	-11	-12
Næringstilgang	2	6	4	7
Næringsavgang	-4	-7	-6	-4
Andre netto tilganger	2	-1	-11	3

Tabell 26 (forts.). Tilgang og avgang av bedrifter, etter tilgangs-/avgangskategori. Fylke.
 1976 - 1980

Fylke	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
VESTFOLD				
Netto tilgang i alt	1	-25	5	-4
Nyetableringer	21	15	34	20
Nedlegginger	-32	-26	-31	-31
Fra enmannsbedrift	17	4	9	12
Til enmannsbedrift	-8	-15	-9	-8
Næringstilgang	5	9	3	7
Næringsavgang	-8	-12	-8	-4
Andre netto tilganger	6	0	7	0
TELEMARK				
Netto tilgang i alt	-19	-19	-8	-4
Nyetableringer	19	19	28	25
Nedlegginger	-23	-26	-30	-21
Fra enmannsbedrift	6	6	8	6
Til enmannsbedrift	-12	-14	-14	-12
Næringstilgang	2	4	2	2
Næringsavgang	-11	-6	-6	-1
Andre netto tilganger	0	-2	4	-3
AUST-AGDER				
Netto tilgang i alt	1	3	-	7
Nyetableringer	21	14	21	18
Nedlegginger	-25	-14	-16	-12
Fra enmannsbedrift	12	9	4	6
Til enmannsbedrift	-10	-8	-6	-10
Næringstilgang	3	3	1	5
Næringsavgang	-3	-1	-3	-1
Andre netto tilganger	3	0	-1	1
VEST-AGDER				
Netto tilgang i alt	-9	-2	3	9
Nyetableringer	19	15	26	28
Nedlegginger	-17	-17	-14	-16
Fra enmannsbedrift	7	10	5	5
Til enmannsbedrift	-12	-12	-11	-8
Næringstilgang	1	5	-	4
Næringsavgang	-5	-6	-2	-3
Andre netto tilganger	-2	3	-1	-1
ROGALAND				
Netto tilgang i alt	8	-27	-1	13
Nyetableringer	45	45	39	51
Nedlegginger	-40	-49	-39	-35
Fra enmannsbedrift	18	10	15	11
Til enmannsbedrift	-17	-24	-20	-20
Næringstilgang	4	2	5	9
Næringsavgang	-8	-9	-3	-5
Andre netto tilganger	6	-2	2	2
HORDALAND				
Netto tilgang i alt	-21	-38	-10	10
Nyetableringer	36	45	51	66
Nedlegginger	-57	-58	-48	-52
Fra enmannsbedrift	27	20	13	22
Til enmannsbedrift	-24	-25	-24	-18
Næringstilgang	7	3	5	1
Næringsavgang	-7	-18	-10	-11
Andre netto tilganger	-3	-5	3	2

Tabell 26 (forts.). Tilgang og avgang av bedrifter, etter tilgangs-/avgangskategori. Fylke.
1976 - 1980

Fylke	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
SOGN OG FJORDANE				
Netto tilgang i alt	-9	-9	5	11
Nyetableringer	11	14	16	18
Nedlegginger	-21	-11	-14	-11
Fra enmannsbedrift	8	1	4	10
Til enmannsbedrift	-6	-7	-5	-5
Næringstilgang	2	2	3	-
Næringsavgang	-2	-3	-2	-2
Andre netto tilganger	-1	-5	3	1
MØRE OG ROMSDAL				
Netto tilgang i alt	-16	-17	-6	-4
Nyetableringer	45	42	39	39
Nedlegginger	-54	-44	-41	-46
Fra enmannsbedrift	26	15	15	15
Til enmannsbedrift	-27	-22	-21	-16
Næringstilgang	6	5	8	6
Næringsavgang	-12	-14	-9	-5
Andre netto tilganger	0	1	3	3
SØR-TRØNDELAG				
Netto tilgang i alt	-21	-26	-14	-1
Nyetableringer	22	29	19	29
Nedlegginger	-37	-40	-28	-28
Fra enmannsbedrift	14	13	13	8
Til enmannsbedrift	-18	-18	-14	-9
Næringstilgang	1	5	-	1
Næringsavgang	-7	-14	-5	-
Andre netto tilganger	4	-1	1	-2
NORD-TRØNDELAG				
Netto tilgang i alt	-8	-4	5	-2
Nyetableringer	14	15	19	15
Nedlegginger	-24	-11	-16	-15
Fra enmannsbedrift	7	5	6	6
Til enmannsbedrift	-6	-8	-7	-6
Næringstilgang	3	2	5	4
Næringsavgang	-5	-5	-2	-2
Andre netto tilganger	3	-2	-	-4
NORDLAND				
Netto tilgang i alt	-2	-13	-10	-2
Nyetableringer	27	34	33	29
Nedlegginger	-33	-37	-28	-33
Fra enmannsbedrift	14	15	8	13
Til enmannsbedrift	-14	-14	-26	-16
Næringstilgang	2	3	5	4
Næringsavgang	-2	-10	-4	-1
Andre netto tilganger	4	-4	2	2
TROMS				
Netto tilgang i alt	13	-5	6	3
Nyetableringer	21	16	19	21
Nedlegginger	-12	-20	-18	-12
Fra enmannsbedrift	3	8	7	4
Til enmannsbedrift	-2	-7	-5	-9
Næringstilgang	3	4	3	3
Næringsavgang	-2	-6	-3	-3
Andre netto tilganger	2	-	3	-1

Tabell 26 (forts.). Tilgang og avgang av bedrifter, etter tilgangs-/avgangskategori. Fylke.
1976 - 1980

Fylke	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
FINNMARK				
Netto tilgang i alt	-6	1	9	5
Nyetableringer	11	10	18	11
Nedlegginger	-12	-11	-8	-10
Fra enmannsbedrift	4	5	2	3
Til enmannsbedrift	-6	-2	-4	-5
Næringstilgang	2	3	3	3
Næringsavgang	-2	-3	-1	-1
Andre netto tilganger	-3	-1	-1	4
SVALBARD				
Netto tilgang i alt	-	-	-	-
Nyetableringer	-	-	-	-
Nedlegginger	-	-	-	-
Fra enmannsbedrift	-	-	-	-
Til enmannsbedrift	-	-	-	-
Næringstilgang	-	-	-	-
Næringsavgang	-	-	-	-
Andre netto tilganger	-	-	-	-
KONTINENTALSOKKELEN				
Netto tilgang i alt	-	-	-	-
Nyetableringer	1	1	2	1
Nedlegginger	-	-	-	-
Fra enmannsbedrift	-	-	-	-
Til enmannsbedrift	-	-	-	-
Næringstilgang	-	-	-	-
Næringsavgang	-	-	-	-
Andre netto tilganger	-	-	-	-

Tabell 27. Nyetablerte og nedlagte bedrifter i prosent av bedrifter i alt. Fylke. 1976 - 1980

Fylke	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
HELE LANDET				
Nyetablerte	3,6	3,9	4,3	4,6
Nedlagte	4,7	4,4	4,2	4,0
ØSTFOLD				
Nyetablerte	4,3	4,4	3,3	4,4
Nedlagte	3,7	4,6	4,2	3,9
AKERSHUS				
Nyetablerte	4,2	3,5	3,5	4,6
Nedlagte	4,7	3,9	4,3	4,5
OSLO				
Nyetablerte	3,4	3,3	3,6	4,6
Nedlagte	5,9	4,3	5,0	3,8
HEDMARK				
Nyetablerte	2,6	2,7	5,0	4,0
Nedlagte	3,9	4,7	4,0	4,3
OPPLAND				
Nyetablerte	2,4	4,0	4,7	5,7
Nedlagte	4,5	4,4	3,6	4,4
BUSKERUD				
Nyetablerte	2,3	3,9	3,4	4,2
Nedlagte	4,3	4,0	4,3	3,3
VESTFOLD				
Nyetablerte	3,0	2,2	5,0	3,0
Nedlagte	4,6	4,0	4,6	4,6
TELEMARK				
Nyetablerte	3,5	3,7	5,5	4,9
Nedlagte	4,1	4,8	5,8	4,1
AUST-AGDER				
Nyetablerte	6,0	3,9	5,9	5,0
Nedlagte	7,1	4,0	4,5	3,4
VEST-AGDER				
Nyetablerte	4,4	3,5	6,0	6,3
Nedlagte	3,9	3,9	3,3	3,7
ROGALAND				
Nyetablerte	4,5	4,6	4,0	5,1
Nedlagte	4,0	4,9	4,0	3,6
HORDALAND				
Nyetablerte	2,9	4,0	4,3	5,5
Nedlagte	4,5	4,7	4,0	4,4
SOGN OG FJORDANE				
Nyetablerte	3,0	3,9	4,4	4,8
Nedlagte	5,6	3,0	3,9	3,0
MØRE OG ROMSDAL				
Nyetablerte	3,7	3,5	3,3	3,3
Nedlagte	4,4	3,6	3,4	3,8

Tabell 27 (forts.). Nyetablerte og nedlagte bedrifter i prosent av bedrifter i alt. Fylke.
 1976 - 1980

Fylke	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
SØR-TRØNDELAG				
Nyetablerte	3,0	2,6	2,7	4,1
Nedlagte	4,8	5,4	3,9	4,0
NORD-TRØNDELAG				
Nyetablerte	3,8	4,0	4,6	4,0
Nedlagte	6,3	3,0	4,4	4,2
NORDLAND				
Nyetablerte	3,9	5,0	4,9	3,9
Nedlagte	4,7	4,9	4,1	5,0
TROMS				
Nyetablerte	5,9	4,6	5,3	5,8
Nedlagte	3,5	5,6	5,1	3,3
FINNMARK				
Nyetablerte	4,7	4,3	7,4	3,1
Nedlagte	5,0	4,7	3,4	2,9
SVALBARD				
Nyetablerte	-	-	-	-
Nedlagte	-	-	-	-
KONTINENTALSOKKELEN				
Nyetablerte	-	-	-	-
Nedlagte	-	-	-	-

Tabell 28. Netto tilgang av sysselsatte fra 1976 til 1980, etter tilgangs-/avgangskategori. Fylke

Fylke	I alt	Tilgang - avgang	Fra enmanns- bedrifter - til enmanns- bedrift	Nærings- tilgang - nærings- avgang	Andre netto- tilganger
HELE LANDET	-8 457	-6 988	-259	-1 386	176
Østfold	-2 152	-2 392	-41	-40	321
Akershus	-437	-1 163	-13	-203	942
Oslo	-6 119	-4 847	-38	-430	-804
Hedmark	115	-6	-12	5	128
Oppland	20	131	-31	-23	-57
Buskerud	-2 040	-1 935	3	-51	-57
Vestfold	-958	-973	-11	-111	137
Telemark	-326	-192	-17	-111	-6
Aust-Agder	405	380	-11	-19	55
Vest-Agder	153	248	-6	-26	-63
Rogaland	1 403	1 521	-36	-50	-32
Hordaland	-1 312	-1 117	-6	-63	-126
Sogn og Fjordane	429	463	2	2	-38
Møre og Romsdal	-439	-379	-8	-43	-9
Sør-Trøndelag	-354	89	-7	-110	-326
Nord-Trøndelag	123	105	-3	22	-1
Nordland	606	615	-22	-44	57
Troms	472	390	-1	-66	149
Finmark	6	126	-1	-25	-94
Svalbard	149	149	-	-	-
Kontinentalsokkelen	1 799	1 799	-	-	-

Tabell 29. Tilgang og avgang av sysselsatte, etter tilgangs-/avgangskategori. Fylke. 1976 - 1980

Fylke	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
ØSTFOLD				
Netto tilgang	-20	-1 002	-863	-507
Tilgang	1 662	2 919	2 088	1 486
Eksisterende bedrifter	1 501	2 262	1 793	1 332
Nyetableringer	161	657	295	154
Avgang	1 682	3 921	2 951	1 993
Eksisterende bedrifter	1 431	2 733	2 502	1 724
Nedlegginger	251	1 188	449	269
AKERSHUS				
Netto tilgang	-398	-602	-505	342
Tilgang	1 382	1 431	1 630	1 497
Eksisterende bedrifter	1 228	1 258	1 346	1 385
Nyetableringer	154	173	284	112
Avgang	1 780	2 033	2 135	1 155
Eksisterende bedrifter	1 393	1 594	1 572	912
Nedlegginger	387	439	563	243
OSLO				
Netto tilgang	-1 662	192	-2 254	-1 123
Tilgang	3 081	5 118	2 855	2 370
Eksisterende bedrifter	2 901	4 608	2 654	2 064
Nyetableringer	180	510	201	306
Avgang	4 743	4 926	5 109	3 493
Eksisterende bedrifter	3 846	4 548	3 995	2 933
Nedlegginger	897	378	1 114	560
HEDMARK				
Netto tilgang	97	-299	72	124
Tilgang	1 117	797	986	999
Eksisterende bedrifter	1 032	722	789	878
Nyetableringer	85	75	197	121
Avgang	1 020	1 096	914	875
Eksisterende bedrifter	857	847	830	600
Nedlegginger	163	249	84	275
OPPLAND				
Netto tilgang	126	-36	140	-99
Tilgang	997	827	1 062	807
Eksisterende bedrifter	948	688	927	693
Nyetableringer	49	139	135	114
Avgang	871	863	922	906
Eksisterende bedrifter	710	629	860	658
Nedlegginger	161	234	62	248
BUSKERUD				
Netto tilgang	-52	-828	-241	-814
Tilgang	1 754	2 318	2 019	1 609
Eksisterende bedrifter	1 656	1 062	1 729	1 519
Nyetableringer	98	1 256	290	90
Avgang	1 806	3 146	2 260	2 423
Eksisterende bedrifter	1 512	2 665	1 786	2 187
Nedlegginger	294	481	474	236
VESTFOLD				
Netto tilgang	242	-1 032	-456	273
Tilgang	1 687	863	1 345	1 409
Eksisterende bedrifter	1 556	794	1 037	1 329
Nyetableringer	131	69	308	80
Avgang	1 445	1 895	1 801	1 136
Eksisterende bedrifter	1 236	1 641	1 631	995
Nedlegginger	209	254	170	141

Tabell 29 (forts.). Tilgang og avgang av sysselsatte, etter tilgangs-/avgangskategori. Fylke.
 1976 - 1980

Fylke	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
TELEMARK				
Netto tilgang	788	-352	-246	-382
Tilgang	1 883	1 605	1 534	896
Eksisterende bedrifter	1 571	863	1 349	654
Nyetableringer	312	742	185	242
Avgang	1 095	1 957	1 780	1 278
Eksisterende bedrifter	981	1 789	1 101	1 146
Nedlegginger	114	168	679	132
AUST-AGDER				
Netto tilgang	288	6	-93	179
Tilgang	699	614	461	519
Eksisterende bedrifter	634	575	370	459
Nyetableringer	65	39	91	60
Avgang	411	608	554	340
Eksisterende bedrifter	342	445	441	297
Nedlegginger	69	163	113	43
VEST-AGDER				
Netto tilgang	239	-379	-149	537
Tilgang	915	609	611	1 276
Eksisterende bedrifter	792	502	540	831
Nyetableringer	123	107	71	445
Avgang	676	988	760	739
Eksisterende bedrifter	549	876	683	699
Nedlegginger	127	112	77	40
ROGALAND				
Netto tilgang	95	291	679	456
Tilgang	2 711	3 245	4 007	4 357
Eksisterende bedrifter	2 323	3 007	2 520	4 153
Nyetableringer	388	238	1 487	204
Avgang	2 616	2 954	3 328	3 901
Eksisterende bedrifter	2 447	2 691	3 032	3 120
Nedlegginger	169	263	296	781
HORDALAND				
Netto tilgang	-49	-328	-743	3
Tilgang	2 138	2 287	2 164	1 814
Eksisterende bedrifter	1 900	2 084	1 982	1 614
Nyetableringer	238	203	182	200
Avgang	2 187	2 615	2 907	1 811
Eksisterende bedrifter	1 760	2 069	2 535	1 481
Nedlegginger	427	546	372	330
SOGN OG FJORDANE				
Netto tilgang	273	104	5	81
Tilgang	703	574	613	555
Eksisterende bedrifter	646	479	451	487
Nyetableringer	57	95	162	68
Avgang	430	470	608	474
Eksisterende bedrifter	341	400	548	411
Nedlegginger	89	70	60	63
MØRE OG ROMSDAL				
Netto tilgang	-	-171	-57	-151
Tilgang	1 937	1 567	1 555	1 324
Eksisterende bedrifter	1 639	1 286	1 409	1 202
Nyetableringer	298	281	146	122
Avgang	1 937	1 738	1 612	1 475
Eksisterende bedrifter	1 364	1 213	1 354	1 133
Nedlegginger	573	525	258	342

Tabell 29 (forts.). Tilgang og avgang av sysselsatte, etter tilgangs-/avgangskategori. Fylke.
1976 - 1980

Fylke	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
SØR-TRØNDELAG				
Netto tilgang	192	-174	64	7
Tilgang	1 197	1 430	1 197	1 090
Eksisterende bedrifter	1 035	1 326	1 152	968
Nyetableringer	162	104	45	122
Avgang	1 005	1 604	1 133	1 083
Eksisterende bedrifter	829	1 102	1 055	774
Nedlegginger	176	502	78	309
NORD-TRØNDELAG				
Netto tilgang	90	-181	52	144
Tilgang	588	526	609	575
Eksisterende bedrifter	482	464	441	535
Nyetableringer	106	62	168	40
Avgang	498	707	557	431
Eksisterende bedrifter	419	625	462	322
Nedlegginger	79	82	95	109
NORDLAND				
Netto tilgang	88	255	52	220
Tilgang	1 000	1 110	1 130	1 203
Eksisterende bedrifter	898	790	1 008	1 078
Nyetableringer	102	320	122	125
Avgang	912	855	1 078	983
Eksisterende bedrifter	754	585	828	503
Nedlegginger	158	270	250	480
TROMS				
Netto tilgang	263	118	47	-38
Tilgang	791	643	531	514
Eksisterende bedrifter	695	581	465	455
Nyetableringer	96	62	66	59
Avgang	528	525	484	552
Eksisterende bedrifter	458	346	379	504
Nedlegginger	70	179	105	48
FINNMARK				
Netto tilgang	-32	-97	354	-99
Tilgang	541	416	652	422
Eksisterende bedrifter	466	381	381	358
Nyetableringer	75	35	271	64
Avgang	573	513	298	521
Eksisterende bedrifter	463	303	273	423
Nedlegginger	110	210	25	98
SVALBARD				
Netto tilgang	96	11	-9	51
Tilgang	96	11	-	51
Eksisterende bedrifter	96	11	-	51
Nyetableringer	-	-	-	-
Avgang	-	-	9	-
Eksisterende bedrifter	-	-	9	-
Nedlegginger	-	-	-	-
KONTINENTALSOKKELEN				
Netto tilgang	524	644	376	255
Tilgang	537	653	426	277
Eksisterende bedrifter	302	618	271	277
Nyetableringer	235	35	155	-
Avgang	13	9	50	22
Eksisterende bedrifter	13	9	50	22
Nedlegginger	-	-	-	-

Tabell 30. Tilgang og avgang av sysselsatte i prosent av sysselsatte i alt. Fylke. 1976 - 1980

Fylke	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
HELE LANDET				
Tilgang	7,0	7,6	7,2	6,6
Avgang	6,7	8,5	8,1	6,7
ØSTFOLD				
Tilgang	5,0	8,9	6,7	4,8
Avgang	5,1	11,9	9,2	6,4
AKERSHUS				
Tilgang	6,3	6,5	7,7	7,0
Avgang	8,2	9,4	10,0	5,6
OSLO				
Tilgang	5,4	9,7	5,7	4,9
Avgang	8,7	9,3	10,0	7,0
HEDMARK				
Tilgang	7,3	5,1	6,4	6,5
Avgang	6,8	7,0	5,9	5,7
OPPLAND				
Tilgang	7,1	5,8	7,5	5,7
Avgang	6,2	6,0	6,6	6,3
BUSKERUD				
Tilgang	6,2	8,2	7,5	6,2
Avgang	6,4	11,1	8,3	9,1
VESTFOLD				
Tilgang	7,6	3,8	6,4	6,6
Avgang	6,5	8,5	8,4	5,5
TELEMARK				
Tilgang	9,7	7,9	5,9	4,7
Avgang	5,6	9,6	8,9	6,5
AUST-AGDER				
Tilgang	9,6	8,0	6,2	6,8
Avgang	5,7	8,0	7,3	4,5
VEST-AGDER				
Tilgang	6,6	4,3	4,5	9,1
Avgang	4,9	7,0	5,6	5,5
ROGALAND				
Tilgang	8,2	9,9	11,9	12,7
Avgang	8,0	9,0	9,6	11,6
HORDALAND				
Tilgang	6,0	6,2	6,0	5,1
Avgang	5,9	7,1	5,9	5,1
SOGN OG FJORDANE				
Tilgang	7,7	6,1	6,5	5,8
Avgang	4,7	5,0	6,4	5,9
MØRE OG ROMSDAL				
Tilgang	7,8	6,3	6,3	5,4
Avgang	7,9	7,0	6,6	6,0

Tabell 30 (forts.). Tilgang og avgang av sysselsatte i prosent av sysselsatte i alt. Fylke.
1976 - 1980

Fylke	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
SØR-TRØNDELAG				
Tilgang	6,5	7,7	6,7	6,0
Avgang	5,5	8,7	6,2	6,0
NORD-TRØNDELAG				
Tilgang	6,4	6,0	7,0	6,5
Avgang	5,7	7,9	6,4	5,0
NORDLAND				
Tilgang	6,2	6,9	6,9	7,2
Avgang	5,7	5,3	8,7	6,0
TROMS				
Tilgang	12,4	9,7	7,8	7,5
Avgang	8,3	7,9	7,1	8,1
FINNMARK				
Tilgang	8,4	6,5	6,5	6,3
Avgang	8,5	8,1	4,7	8,0
SVALBARD				
Tilgang	-	-	-	-
Avgang	-	-	-	-
KONTINENTALSOKKELEN				
Tilgang	69,0	57,0	19,7	11,5
Avgang	2,1	0,09	2,8	1,0

6.3. Utvikling etter størrelsesgrupper

Som vi har nevnt tidligere har nivåendringene i nyetableringer og nedlegginger særlig funnet sted blant små bedrifter.

Samlet hadde bedrifter med 5 sysselsatte og flere ingen vekst i antall nyetableringer for hele perioden 1976 - 1980. Vi merker oss imidlertid at bedrifter med 10 sysselsatte og flere hadde høye etableringstall i 1977 - 1978 og siden har hatt ganske markert nedgang i antall nyetableringer (tabell 31). Dette fører til at den umiddelbare sysselsettingstilgangen i forbindelse med nyetableringer ble halvert fra 1977 - 1978 til 1979 - 1980 (tabell 33). Hele reduksjonen i antall nedlegginger fant sted blant bedrifter med under 10 sysselsatte siste driftsåret. Etablering og nedlegging av enmannsbedrifter (tabell 36) har samme utviklingsmønster som små industribedrifter, en jevn vekst i nyetableringene og en tilsvarende tilbakegang i nedleggingene. For øvrig er det verd å merke seg at avgangene av enmannsbedrifter til industribedrifter ("produksjonsbedrifter") ikke har vist noen tegn til vekst (se tabell 9) selv om bestanden av enmannsbedrifter har vokst fra 4 700 i 1976 til 5 100 i 1980.

Den relative tilgangen blant små bedrifter er klart større enn for store bedrifter. Dette skyldes ikke bare at mange nyetablerte bedrifter er små. I eksisterende bedrifter med mindre enn 10 sysselsatte var hver 7. - 8. arbeidsplass ny hvert år mens det i eksisterende bedrifter med 100 sysselsatte og flere var mellom 22 og 25 sysselsatte for hver ny.

Av tabell 35 ser vi at rundt 20 prosent av den samlede sysselsettingstilgangen kommer fra bedrifter som i utgangspunktet har mindre enn 10 sysselsatte. Bedrifter i denne størrelsesgruppen har i 1976 9,0 prosent og i 1979 8,4 prosent av total sysselsetting.

Bedrifter med 100 sysselsatte og flere har gjennomsnittlig hatt rundt 40 prosent av sysselsettingstilgangen og 50 prosent av sysselsettingsavgangen. Andelen av total sysselsetting har sunket fra 55,4 prosent til 54,9 prosent, i antall sysselsatte betyr det en nettoavgang på rundt 10 000.

Det ser altså ut til at det har funnet sted en bevegelse av bedrifter fra de laveste sysselsettingsgruppene (under 10 sysselsatte) og fra den høyeste (100 sysselsatte og flere) til de midtre sysselsettingsgruppene (20-99 sysselsatte). Disse sysselsettingsgruppene har fått sin andel, målt med antall sysselsatte, økt med 1,1 prosentenheter. Det er altså ikke snakk om store endringer, men tendensen holder seg gjennom hele perioden.

Tabell 31. Nyetablering og nedlegging av bedrifter, etter sysselsettingsgruppe. 1976 - 1980

Sysselsettingsgruppe	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
I alt				
Nyetableringer	511	539	594	632
Nedlegginger	672	619	587	550
-4 sysselsatte				
Nyetableringer	385	380	443	506
Nedlegginger	448	378	393	355
5-9 sysselsatte				
Nyetableringer	67	78	82	79
Nedlegginger	116	109	99	82
10-19 sysselsatte				
Nyetableringer	27	40	33	28
Nedlegginger	62	58	43	67
20-49 sysselsatte				
Nyetableringer	22	22	21	15
Nedlegginger	34	50	29	32
50-99 sysselsatte				
Nyetableringer	5	7	7	3
Nedlegginger	9	18	13	7
100- sysselsatte				
Nyetableringer	5	12	8	1
Nedlegginger	3	6	10	7

Tabell 32. Nyetablerte og nedlagte bedrifter i prosent av bedrifter i alt, etter sysselsettingsgruppe. 1976 - 1980

Sysselsettingsgruppe	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
I alt				
Nyetableringer	3,6	3,9	4,3	4,6
Nedlegginger	4,7	4,4	4,2	4,0
-4 sysselsatte				
Nyetableringer	6,4	6,5	7,7	8,5
Nedlegginger	7,3	6,3	6,4	6,1
5-9 sysselsatte				
Nyetableringer	2,4	2,9	3,1	3,0
Nedlegginger	4,0	4,0	3,7	3,1
10-19 sysselsatte				
Nyetableringer	1,3	1,9	1,6	1,3
Nedlegginger	2,8	2,7	2,0	3,2
20-49 sysselsatte				
Nyetableringer	1,3	1,3	1,1	0,9
Nedlegginger	2,0	2,9	1,7	1,8
50-99 sysselsatte				
Nyetableringer	0,7	0,9	0,9	0,4
Nedlegginger	1,2	2,3	1,7	0,9
100- sysselsatte				
Nyetableringer	0,7	1,6	1,1	0,1
Nedlegginger	0,4	0,8	1,3	1,0

Tabell 33. Tilgang og avgang av sysselsatte, etter sysselsettingsgruppe og tilgangs-/avgangskategori.
1976 - 1980

Sysselsettingsgruppe	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
Netto tilgang i alt	1 188	-3 860	-3 775	-541
Tilgang	27 416	29 563	27 475	25 050
Eksisterende bedrifter	24 301	24 361	22 614	22 322
Nyetableringer	3 115	5 202	4 861	2 728
Avgang	26 228	33 423	31 250	25 591
Eksisterende bedrifter	21 705	27 110	25 926	20 844
Nedlegginger	4 523	6 313	5 324	4 747
 -4 sysselsatte				
Netto tilgang	1 365	932	912	1 070
Tilgang	3 435	3 014	2 852	2 768
Eksisterende bedrifter	2 716	2 327	2 080	1 851
Nyetableringer	719	687	772	917
Avgang	2 070	2 082	1 940	1 698
Eksisterende bedrifter	1 267	1 436	1 315	1 110
Nedlegginger	803	646	625	588
 5-9 sysselsatte				
Netto tilgang	474	632	577	480
Tilgang	2 585	2 685	2 567	2 170
Eksisterende bedrifter	2 161	2 204	2 063	1 688
Nyetableringer	424	481	504	482
Avgang	2 111	2 053	1 990	1 690
Eksisterende bedrifter	1 377	1 336	1 352	1 185
Nedlegginger	734	717	638	505
 10-19 sysselsatte				
Netto tilgang	364	61	270	-411
Tilgang	3 122	2 875	3 018	2 424
Eksisterende bedrifter	2 817	2 335	2 600	2 049
Nyetableringer	305	540	418	375
Avgang	2 758	2 814	2 748	2 835
Eksisterende bedrifter	1 919	2 055	2 169	1 950
Nedlegginger	839	759	579	885
 20-49 sysselsatte				
Netto tilgang	641	-235	-251	1 081
Tilgang	4 676	4 580	4 302	5 115
Eksisterende bedrifter	4 064	3 930	3 693	4 662
Nyetableringer	612	650	609	453
Avgang	4 035	4 815	4 556	4 034
Eksisterende bedrifter	3 055	3 406	3 704	3 147
Nedlegginger	980	1 409	852	887

Tabell 33 (forts.). Tilgang og avgang av sysselsatte, etter sysselsettingsgruppe og tilgangs-/avgangskategori. 1976 - 1980

Sysselsettingsgruppe	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
50-99 sysselsatte				
Netto tilgang	670	-506	-1 097	483
Tilgang	4 103	3 915	3 376	3 254
Eksisterende bedrifter	3 779	3 461	2 929	3 088
Nyetableringer	324	454	447	166
Avgang	3 433	4 421	4 473	2 771
Eksisterende bedrifter	2 809	3 203	3 557	2 328
Nedlegginger	624	1 218	916	443
100- sysselsatte				
Netto tilgang	-2 325	-4 753	-4 183	-3 593
Tilgang	9 495	12 494	11 360	9 319
Eksisterende bedrifter	8 864	10 104	9 249	8 984
Nyetableringer	731	2 390	2 111	335
Avgang	11 821	17 238	15 543	12 563
Eksisterende bedrifter	11 278	15 674	13 829	11 124
Nedlegginger	543	1 564	1 714	1 439

Tabell 34. Tilgang og avgang av sysselsatte i prosent av sysselsatte i alt, etter sysselsettingsgruppe. 1976 - 1980

Sysselsettingsgruppe	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
I alt				
Tilgang	7,0	7,6	7,2	6,6
Avgang	6,7	8,5	8,1	6,7
-4 sysselsatte				
Tilgang	21,4	19,4	19,3	18,8
Avgang	14,1	14,2	14,0	12,4
5-9 sysselsatte				
Tilgang	12,5	13,5	13,2	11,5
Avgang	10,5	10,7	10,6	9,2
10-19 sysselsatte				
Tilgang	10,1	9,7	9,9	8,2
Avgang	9,0	9,5	9,1	9,4
20-49 sysselsatte				
Tilgang	8,5	8,2	7,8	9,0
Avgang	7,4	8,6	8,2	7,2
50-99 sysselsatte				
Tilgang	7,4	7,2	6,2	6,0
Avgang	6,3	8,0	8,1	5,1
100- sysselsatte				
Tilgang	4,4	5,9	5,4	4,5
Avgang	5,5	7,9	6,5	6,0

Tabell 35. Sysselsatte¹, sysselsettingstilgang og sysselsettingsavgang, etter sysselsettingsgruppe. 1976 - 1980. Prosent

Sysselsettingsgruppe	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
I alt				
Sysselsatte	100	100	100	100
Tilgang	100	100	100	100
Avgang	100	100	100	100
-4 sysselsatte				
Sysselsatte	3,8	3,7	3,6	3,6
Tilgang	12,5	10,2	10,4	11,0
Avgang	7,9	6,2	6,2	6,6
5-9 sysselsatte				
Sysselsatte	5,2	4,9	4,9	4,8
Tilgang	9,4	9,1	9,3	8,7
Avgang	8,0	6,1	6,4	6,6
10-19 sysselsatte				
Sysselsatte	7,9	7,6	7,8	7,9
Tilgang	11,4	9,7	11,0	9,7
Avgang	10,5	8,4	8,8	11,1
20-49 sysselsatte				
Sysselsatte	13,9	14,3	14,4	14,7
Tilgang	17,1	15,5	15,7	20,4
Avgang	15,4	14,4	14,6	15,8
50-99 sysselsatte				
Sysselsatte	13,9	14,0	14,3	14,2
Tilgang	15,0	13,2	12,3	13,0
Avgang	13,1	13,2	14,3	10,8
100- sysselsatte				
Sysselsatte	55,4	55,4	55,0	54,9
Tilgang	34,6	42,3	41,3	37,2
Avgang	45,1	51,6	49,7	49,1

¹ Sysselsatte i år t-1, dvs. 1976 i kolonne 1, 1977 i kolonne 2 osv.

Tabell 36. Nyetablering og nedlegging av enmannsbedrifter. 1976 - 1980

	1976 - 1977	1977 - 1978	1978 - 1979	1979 - 1980
Nyetableringer	458	492	569	622
Nedlegginger	544	478	439	403

REFERANSER

- [1] Standard for næringsgruppering. Statistiske Håndbøker nr. 9
- [2] Haugland T. (1982). Tilgang og avgang av bedrifter og sysselsatte. Dokumentasjonsnotat. Interne notater. Statistisk Sentralbyrå
- [3] Haugland T. og Holm T. (1982). De første leveår i nyetablerte bedrifter. De siste leveår i nedlagte bedrifter. Arbeidsrapport fra Industriøkonomisk Institutt nr. 51 1982

Trykt 1982

- Nr. 82/1 Tor Haldorsen og Gunvor Iversen: Praktiske eksempler på måling av latente variable: Sammenhengen mellom subjektive og objektive indikatorer på arbeidsforhold
ISBN 82-537-1649-4 ISSN 0332-8422
- 82/2 Jan Mønnesland, Helge Brunborg og Randi Selmer: Inngåelse og oppløsning av ekteskap etter alder og varighet Formation and Dissolution of Marriage by Age and Duration
Sidetall 77 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1650-8
- 82/3 Ole K. Hovland og Håvard Røyne: En revidert versjon av skattemodellen LOTTE
Sidetall 63 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1648-6
- 82/4 Gunvor Iversen: Arbeidsmiljø 1980 Noen hovedresultater Sidetall 79
Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1715-6
- 82/5 Naturressurser 1981 Sidetall 29 Pris kr 10,00 ISBN 82-537-1651-6
- 82/6 Stein Erland Brun: Nettoflytting og arbeidsmarked i fylkene En foreløpig analyse av sammenhengen Sidetall 68 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1718-0
- 82/7 Øystein Engebretsen: Arealbruk i norske byer og tettsteder Sidetall 183
Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1720-2
- 82/8 Attitudes to Norwegian Development Assistance Sidetall 68 Pris kr 15,00
ISBN 82-537-1719-9
- 82/9 Rolf Aaberge: Om måling av ulikskap Sidetall 73 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1721-0
- 82/10 Arne S. Andersen: Levekårsundersøkelsen 1980 Dokumentasjon Del II Sidetall 88
Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1722-9
- 82/11 Audun Rosland: Forbruk av fast brensel i husholdninger 1960 - 1980 Sidetall 41
Pris kr 10,00 ISBN 82-537-1735-0
- 82/12 Bjørn Kjensli: Strukturundersøkelse for bygg og anlegg Industribygg Sidetall 58
Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1732-6
- 82/13 Liv Argel: Statistikkbrugerundersøkelsen 1980-81 Resultater fra en postundersøkelse om bruk og vurdering av offisiell statistikk Sidetall 91 Pris kr 15,00
ISBN 82-537-1748-2
- 82/14 Vetle Hvidsten og Kåre Kalstad: Nasjonalregnskap 1975 - 1976 Inntekts- og kapitalkonti System og beregningsmetoder Sidetall 84 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1745-8
- 82/15 Johan A. Alstad: Oppfølging av flyttemotivundersøkelsen 1972 En studie av tilbakeflytting Sidetall 93 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1784-9
- 82/16 Per Skagseth: Det norske nasjonalregnskapet Dokumentasjonsnotat nr. 12 Beregning av investering, realkapital og kapitalslit Sidetall 50 Pris kr 10,00
ISBN 82-537-1756-3
- 82/17 Ressursregnskap for fisk Sidetall 52 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1765-2
- 82/18 Susan Lingsom: Behov for tilsynsordninger for barn 7-12 år Sidetall 32
Pris kr 10,00 ISBN 82-537-1772-5
- 82/19 Skatter og overføringer til private Historisk oversikt over satser mv. Årene 1969 -1982 Sidetall 78 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1786-5
- 82/20 Trygve Solheim: 70-åras feriereiser Sidetall 38 Pris kr 10,00 ISBN 82-537-1805-5
- 82/21 Trygve Solheim: Friperioder og ferieturer Omfang og fordeling over året Sidetall 36 Pris kr 10,00 ISBN 82-537-1804-7
- 82/22 Halvor Skraastad: Siktet for forbrytelser - Hva skjer videre En undersøkelse av siktede i januar og februar 1973 Charged for Crimes - What Happens during the Procedure A survey on Persons Charged for Crimes in January and February 1973
Sidetall 40 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1820-9
- 82/23 Helge Herigstad: Bilhald og bilutgifter Sidetall 51 Pris kr 10,00
ISBN 82-537-1803-9 ISSN 0332-8422

Utkommet i serien Rapporter fra Statistisk Sentralbyrå (RAPP) - ISSN 0332-8422 (forts.)

Trykt 1982

- Nr. 83/24 Frode Brunvoll og Jan Chr. Jørgensen: Metoder for framskriving av fiskeflåtens kostnader Sidetall 57 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1818-7
- 82/25 Erik Bjørn: Kvantifisering av konjunkturbarometerinformasjon Sidetall 67
Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1809-8
- 82/26 Audun Rosland og Asbjørn Aaheim: Energireserver Sidetall 40 Pris kr 15,00
ISBN 82-537-1814-4
- 82/27 Aktuelle skattetall 1982 Current Tax Data Sidetall 47 Pris kr 10,00
ISBN 82-537-1822-5
- 82/28 Arne Øien: Statistisk Sentralbyrå Perspektiv for 1980-årene Central Bureau of
Statistics Perspectives for the 1980s Sidetall 40 Pris kr 15,00
ISBN 82-537-1826-8
- 82/29 Engrosprisstatistikk Engrosprisindeks Produsentprisindeks Sidetall 120
Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1833-0
- 82/30 Referansearkiv for naturressurs- og forurensningsdata: Arealoppgaver i
sentralforvaltningen Sidetall 132 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1838-1
- 82/31 Eva Ivås og Kjell Roland: MODIS IV Detaljerte virkningstabeller for 1981
Sidetall 271 Pris kr 20,00 ISBN 82-537-1840-3
- 82/32 Torleif Haugland: Etablering og nedlegging av industribedrifter Sidetall 67
Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1878-0
- 82/33 Undersøkelse om kopiering i skoleverket 1981/82 Sidetall 58 Pris kr 10,00
ISBN 82-537-1855-1
- 82/34 Otto Carlson: Pasientstatistikk 1980 Statistikk fra Det økonomiske og medisinske
informasjonssystem Sidetall 69 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1854-3
- 82/35 Hogne Steinbakk: Planregnskap for Østfold 1981 - 1992 Hovedresultater
Sidetall 50 Pris kr 10,00 ISBN 82-537-1850-0

Trykt 1983

- Nr. 83/1 Naturressurser 1982 Foreløpige nøkkeltall fra ressursregnskapene for energi,
mineraler, skog, fisk og areal Sidetall 62 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1837-3

Pris kr 15,00

Publikasjonen utgis i kommisjon hos H. Aschehoug & Co. og
Universitetsforlaget, Oslo, og er til salgs hos alle bokhandlere.

ISBN 82-537-1878-0
ISSN 0332-8422